

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	v upravništvu prejeman:
celo leto K 24.—	celo leto K 22.—
pol leta 12.—	pol leta 11.—
četrt leta 6.—	četrt leta 5.50
na mesec 2.—	na mesec 1.90

Izaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petlet vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25.—	celo leto K 30.—
pol leta 13.—	pol leta 11.—
četrt leta 6.50	za Ameriko in vse druge dežele:
na mesec 2.30	celo leto K 35.—

Posamezna številka velja 19 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritrilju levo), telefon št. 34.

Notranji zapletljaji.

Dunaj, 17. aprila.

Zunanjepolitične krize so se ublazile in mednarodni položaj se nahaja v stanju razrešitve. Povsod po Evropi si odahnavajo ter blagodarijo začetek mirnejše, zadovoljnejše dobe. Le pri nas je tako, da mora eno krizo zamenjati druga, da pričnanje notranje zmešnjave, čim so zunanje nekoliko uravnane. V notranjepolitičnem položaju, o katerem se v dobi balkanskih dogodkov ni skoraj nič govorilo, se zopet pojavljajo velike težkoče in zapletljaji, ki jemljejo državi velik del one energije, ki bi ji bila za varovanje njenih upravičenih interesov v družbi evropskih narodov toli potrebna.

Na avstrijskem severu se pripravljajo dogodki, katerih posledice za splošno notranjo politično situacijo se še ne dajo izmeriti.

Razmere na Češkem so dospele tako daleč, da stoji ta najbogatejša avstrijska dežela pred bankrotom. Deželni zbor že par let ne more delovati, in ker zabranjuje Nemci s svojo obstrukcijo vsako ureditev deželnih financ, hoteč izsiliti od Čehov „narodno spravo“, ki naj bi petificirala nekatere najbolj kričeče predvratnice nemškega jezika in nemške manjšine na Češkem, je zagazila deželna avtonomna uprava v težkoče, kakor podjetnik, kateremu zaprejo neprijatelji vse vires gospodarskih resurs. Deželni izdatki rastejo od dne do dne, delokrog dežele se razširja, sredstva pa ostajajo stara ali pa se zmanjšujejo. Večmilijonski dohodki iz davka na pivo so izgubljeni, ker je doba časovno omejenega zakona potekla, ne da bi ga bilo vsled nemške obstrukcije mogoče obnoviti, poskusi zvišati deželne dohodke na ta način, da se s sklepom deželnega odbora zvišajo deželne naklade, so se izjalovili, ker se vlada postavlja očitno na nemško stran ter preperečuje sankcije teh sklepov, in končno grozi odpovedati tudi edino sredstvo, s katerim se je deželna blagajna še vzdrževala v ravnovesju. Ko je namreč deželni odbor v svoji včerajšnji seji sklenil najeti novo posojilo, da se iz-

ogne grozeči katastrofi, so se Nemci uprli in finančni referent nemški, deželni odbornik Urban, je v znak protesta odložil svoj mandat. Istočasno izjavljajo Nemci, da ne sme vlada pod nobenim pogojem odobriti novega češkega posojila, češ, da bi sicer direktno podpirala češko nespravljivost. Z Urbanovo demisijo je pričel v češki krizi odločen štadij. Ako se ne posreči odpreti deželni blagajni v najkrajšem času novih dohodkov (trdi se da do 1. majnika), potem mora dežela ustaviti svoja plačila, češko deželno uradništvo, učiteljstvo, zavodi in instituti — vse se bo nahajalo potem v prilično istem štadiju, kakor — turško.

Vlada poskuša še v zadnjem trenutku doseči zasedanje deželnega zbora, ki bi naj sklepal o proračunskem provizoriju ter uredil vsaj začasno vprašanje učiteljskih plač. Konference, ki se vršijo pri ministrskem predsedniku, pa ne obetajo ničesar dobrega, ker vstrajajo Nemci na svojem intransigentnem stališču ter smatrajo tudi sedanje kritične trenutke kot ugodno priliko za svoje izsiljevalne načrte.

Tako se bodo pogajanja najbrž razbila in vlada se bo odločila za sredstvo, s katerim ne bo pomagano ne njej, ne obema narodoma na Češkem: razpustila bo deželni zbor in morda suspendirala deželno ustavo ter imenovala posebnega komisarja kot upravitelja deželnega gospodarstva.

Gospodarskemu bankrotu se bo torej pridružil političen in zagrebškemu komisariju bo odgovarjal praški kolega . . .

Političnemu bankrotu se bliža tudi Galicija. Po dolgih in zamudnih pogajanjih, po srečno prestanih krizah, se je posrečilo doseči med poljskimi demokratičnimi strankami in Rusini kompromis glede galijske deželne volilne reforme. Priitisku so se morali vdati konservativci in šovinistični vsepoljaki. Že je izgledalo, da je volilna reforma toliko kakor izvedena, deželnozborni odsek je dokončaval svoje delo in v obeh narodnih taborih se je pojavljalo zadovoljstvo, da so vsaj najostrejši spori med Poljaki in Rusini pokopani in se bo tekma med obema narodoma razvi-

jala odslej v mirnejših oblikah. Tako-rekoč ob 12. uri pa so stopili na plan katoliški škofje ter kličejo vse dobre katoličane na boj proti delu narodne sprave. Škofje pravijo v svoji izjavi, da bi cerkev trpela vsled novega volilnega reda veliko škodo, ker zasigurno volilna reforma mandate tudi »elementom«, ki so sovražniki sveče katoliške vere. Proklamacija duhovnih pastirjev je udarila kakor strela v skoraj že dograjeno zgradbo narodne sprave. Konzervativne, klerikalne stranke so se morale takoj vdati povelju škofovskih palic in vsi dosedanjni uspehi so bili na mah uničeni. Odsek za volilno reformo je ustavil svoje delovanje, referent je odložil svoj mandat, galijski namestnik dr. Bobr-zynski je podal demisijo.

Demokratične stranke so sprejele škofovo izjavo kot provokacijo ter naznanjajo najostrejši boj konzervativcem in klerikalcem. V Galiciji pričena nova burna doba.

Gališke in češke politične razmere ne bodo ostale brez odmeva v parlamentu, ki se naj počez v predstoječi ponladanski seji z enim najkličivijših vprašanj, s finančno reformo. Vlada si je svoje račune že lepo napisala in grof Stürgkh je videl v duhu podpise Nemcev, Čehov in Poljakov na svojih menicah. Čehi in vedna Poljaki pa se sedaj pripravljajo, da mu te načrte temeljito prekrizajo.

Črna gora, Srbija in Albanija.

Po najnovijših poročilih, ki jih je dobil zagrebški »Srbobran« iz Belgrada in s Cetinja, je baje popolnoma gotovo, da bo takoj po sklepu miru s Turčijo, sklenjena unija med Srbijo in Črno goro. Unia bo skupno upravljala diplomacijo, vojsko in carinstvo. Da je vprašanje srbsko-črnogorske unije dozorelo, je razvidno iz izjave črnogorskega finančnega ministra, ki je rekel v Belgradu, da v Črni gori ni nikogar, ki bi si upal postaviti mejo med Srbijo in Črno goro. Pristavil je, da je vprašanje nerazdelnosti med Srbijo in Črno goro danes mnogo važnejše nego skadersko vprašanje. In izjavil je, da skleneta po vojni obe državi pogodbo o skupnosti zunanje politike, armade

in carinstva. S tem na Cetinju računajo kakor z gotovo stvarjo.

Tudi drugi srbski listi trdijo, da se lahko smatra srbsko-črnogorsko državno unijo za gotovo stvar.

Razen tega pa se deluje za unijo med Albanijo in Črno goro. »Slavjanin« je dobil o tem iz Lješa sledeče poročilo:

Vsi Albanci brez razlike veroizpovedanja, v kolikor niso od tujih držav podkupljeni, soglasno izražajo željo, naj albanski narod na novi albanski prestol pokliče črnogorskega kralja Nikola. Albanski barjaktarji so imeli o tem v Lješu že več posvetovanj in so soglasno sklenili, ponuditi kralju Nikoli albansko krono. V to svrhu je že parkrat prišla na Cetinje posebna deputacija.

Ta želja Albancev ni nepričakovana. Začetek tega stremjenja je iskati v davni minulosti, kajti Albanci so vedno, celo v mnogih vojnah s Črnogorci, spoštovali Črnogorce kot junake. Kajti, najsibodo katoliki, pravoslavni ali mohamedanci, ne priznavajo razen junaštva nobene druge čednosti niti pri možeh, niti pri narodih. In kralja Nikolo posebno spoštujejo zaradi njegovega junaštva.

Evropa more na razvalinah evropske Turčije ustanoviti avtonomno, oziroma samostojno Albanijo, toda mora tudi računati s tem, da so Albanci od narave in po vzgoji samostojni možje, ki si ne dajo usiliti vladarja, ki bi si ga sami ne zbrali. Izbrali pa si ne bodo nobenega, ki ga natančno ne poznajo, ki ga ne spoštujejo in ki jim je duševno popolnoma tuji.

Torej zopet malo iznenadenja za nekatere diplomate!

Splošna stavka v Belgiji.

Voditelj socialistov Vandervelde je izjavil, da bo stavka trajala, če bo treba, več tednov, če vlada ne bo dala nikake koncesije glede glasovalnega prava. Tudi liberalni voditelj Hymans je izjavil, da bo vlada prisiljena, v kratkem uvesti splošno in enako volilno pravico. Delavska stranka zahteva tudi, naj se odlože vojaške predloge. Iz simpatije do delavstva podpira vsa levica to socia-

listično taktiko, ki dela vladi velike neprilike in težkoče.

O poteku stavke poročao sledeče:

V Gentu dobivajo v 31 lokalih stavkujoči obed. Skupina učiteljev razdeli vsak dan na svoje stroške 1200 juh z mesom, skupina dijakov 300 in liberalni klub 10.000. Mnogo industrijcev se pritožuje, da se izseljuje najboljši delavci iz Belgije. Mnogo rudarskih rodbin v henegavski provinci se je izselilo v državo Illinois v Severno Ameriko. Mnogo francoskih tvorničarjev se vozi v avtomobilih po Belgiji ter nabira delavce za svoje tvornice. Na kolodvoru v Charleroi so zaplenili mnogo voz s pohištvi za zadolženih delavskih rodbin, ki so se izselile.

V Bruslju so živela od ure do ure dražja, posebno zelenjava je za 50% dražja. Tujski promet je zelo nazadovale. Kavarne, restavracije in gledališča so prazna. V bruselskem predmestju Molenbeek patrolirajo orožniki in vojaki po cestah. Iz Genta je odšla močna vojaška patrolja v Wetteren da straži odotno državno smodnišnico. La Louviere je kakor v obsednem stanju.

Centralni komite belgijskih industrijcev je v tork izdal sledeče poročilo o številu stavkujočih: Od 140 tisoč rudarjev stavka 123.000, torej 90%; od 40.000 železarskih delavcev stavka 24.000, torej 55 odstotkov; od 65.000 delavcev železne konstrukcije 48.000, torej 75 odstotkov; od 10.800 steklarskih delavcev 9560, torej 90 odstotkov; od 8600 predilniških delavcev v okraju Verviers 6550, torej 75 odstotkov; od 18.000 izdelovalcev platna v Gentu 4550, torej 25 odstotkov; od 17.500 tekstilnih delavcev 1750, torej 10 odstotkov. Stavka torej od 305.000 delavcev teh specialnih kategorij 218.800.

Voditelj socialistov Vandervelde je včeraj v zbornici izjavil, da stavka 370.000 delavcev. To število pa od dne do dne narašča.

Delavske mase so baje vedno bolj vznemirjene, ker je bruselska mestna uprava zaprosila vojaškega varstva za mestno plinarno in elektrarno. Ker 95 odstotkov premogarjev stavka, zelo pomanjkuje premoga, vsled česar so morali zapreti več

LISTEK.

Preslepljeni in oteti.

Napisal Janez Zlomšek.

(D dalje.)

Prišel je gostilničar, ki mu je Bregar povedal kdo je in česa želi. Kmetje so pri tem dvignili glave, a kmalu plačali in odšli. Med njim in gostilničarjem pa se je kmalu razvil živahnejši govor. Gostilničar je postal zelo zgovoren, ko sta bila sama in v par stvkih je opisal celo faro. Na Bregarjevo tiho začudenje je mož zabavljaj čez farje — kakor se je izražal gostilničar — in pristavil, da on sicer mora biti z njimi, ker mu drugače škoduje pri obrtu.

Bregarju se je čudno zdelo, da je mož proti njemu tako odkrit in ne kaže hinavskega srca, kot ga gotovo proti župniku. A kmalu je izvedel vzroke gostilničarjevega govorjenja. Ta mu je trajno povedal, kar je župnik pred kratkim govoril v njegovi gostilni.

Ko se je namreč izvedelo, da pride nov učitelj, je župnik izustil v gostilni, v pričjo ljudi take besede: »Ja, ja, prišel bo nov. Mi je že znano kdo je. Ravno končal je šole, pa se ne sliši nič prida o njem. Še kot študent je kazal liberalno barvo in zdaj bo

imel še bolj korajžo, ko pride na svobodo.«

To je bilo Bregarju dovolj. Zmenil se je v hitrici z gostilničarjem zaradi hrane in odšel v postrežno sobo gostilne, kjer so mu pripravili postelj. Izgovoril se je, da od utrujenosti ne more niti večerjati.

In utrujen je bil res, ne od hoje, ampak od vtiskov, ki jih je dobil, prišedši na svoje prvo službeno mesto. Primerjal je značaja teh dveh gostilničarjev, ki jih je ravnokar spoznal. Enemu je koristolovstvo vzelo še ono malenkost značaja, ki ga je morda kdaj imel. Zvenela so Bregarju po ušesih zabavljanja čez farje, a vpricho duhovnikov je govoril ta mož gotovo ravno nasprotno. Tako se ubija poštenje ljudem in se jim vceplja hinavščina v srce vsekrižem naše domovine . . .

To je premišljal Bregar, ko se je brez spanja obračal po slabi postelji. A spominjal se je tudi Hrastarja, ki mu vsi pritiski vladajoče stranke niso vzeli zaupanja v samega sebe in mu niso omadeževali trdnega značaja.

In sklenil je tisti večer, da bo plaval proti toku krivice, čeravno bi ga neslo v pogubo.

V par dneh je začel Bregar s šolo. Prvi dan je bilo vpisovanje novincev. Prišli so malčki v spremstvu svojih mater, boječji in sramežljivi ter siromašni po obleki in duševnem

življenju. To se jim je že videlo na obrazih. Tako topih in brezizraznih pogledov Bregar še ni videl v življenju. Zableto ga je v dno duše. Spomnil se je predavanj profesorja o predškolski vzgoji otrok in njegovih opazk o ravnanju s malčki na kmetih. Takrat ni verjel, da more biti človek v mladosti tako zapuščen, profesor je podajal vzgleda iz lastnega opazovanja, a sedaj je videl to na lastne oči. Nobeden izmed otrok ni bil ne pošteno omit, ne opravljen in vsem je siil z obraza nepopisen strah. Bregar je drugega za drugim vpisal, prijazno vprašal to in ono — seveda odgovorov niso dajali ti mali.

Tam zadaj med materami pa se je razvil sledeči pogovor: »Vidiš, kako je prijazen!« »Volk v ovčji obleki, prav kot se be: v evangeliju,« pristavi druga. »Taki so najbolj grabežljivi, ki pridejo tako hinavsko. Gospod ga že poznajo, zato so takoj povedali možem, da je liberalec.«

Bregar seveda vsega tega ni slišal, kajti govor se je vršil tam zadaj v kotu šolske sobe in prav zaupno. Ko je bilo vpisovanje končano, je hotel učitelj navzočim materam spregovoriti par besed, o njihovih dolžnostih do šole in do svojih otrok. A predno je začel, je že stala pred mizo močna ženska ter govorila, obrnjena proti Bregarju: »Prosimo vas gospod, da bi naše otroke učili res krščansko in ne kot beremo po listih in slišimo pri pridigi, da bi jim

jemali vero. Križ mora ostati v šoli, dokler bomo plačevali mi davke za šolo in za vas, ven ga ne pustimo vreči kot ga nekateri hočejo.«

Ženska je govorila tako ogorčeno, da je Bregarju zastala sapa. Nekaj časa je bil molk. Na kaj takega, na tak javen napad ni bil pripravljen. Vendar je odgovoril mirno: »Drage matere! To kar sem zdaj slišal mi je čisto novo. O tem pri nas ni niti govora, brez skrbi ste v tem oziru in nobena misel naj vas ne muči zaradi tega. Saj je mene vzgojila tudi mati, ki je iste vere kot ve in živeti sem moral tudi do danes tako pošteno, da mi ni mogel nikdo ničesar očitati, ker bi drugače ne mogel postati učitelj. Z otroki pa še posebno ne bom razpravljaj o verskih stvarih, za to imate gospoda župnika. Se manj pa, da bi jih učil slabo živeti, ali da bi se dotaknil križa, ker s tem bi bil jaz takoj odpuščen iz službe, ki sem si jo po dolgem učenju pridobil. Kdor vam je kaj takega pravil o meni, ali sploh o učiteljih po naših krajih, je grdo obrekoval in lahko ima velike sitnosti zaradi nepremišljenega govorjenja. Tu v šoli ne bodo slišali prav nič napačnega in le prepričani bodite, da je šola vaša največja in najboljša pomočnica pri vzgajanju nedolžne mladine.«

»Tako je pa dobro,« so kimala vse križem ženske. Počasi se je začela šola prazniti. Med prvimi je izginila ona, ki je Bregarja tako čudno nagovorila.

Ko je bila soba prazna, je padel Bregar kot mrtev na stol za mizo.

»Ubog, tako zelo zaslepljeno in nahujskano ljudstvo!« —

In po dolgih letih se je mladeniču porajala solza bridkosti v obeh . . .

Počasi so tekli Bregarju dnevi na Golem Brdu. Samota vaškega življenja je morila njegovega duha. Edino razvedrilo mu je bila šola, zlasti popoldanska, kamor so zahajali najmanjši otroci. Ljubil je te nedolžne malčke prav po očetovsko. Sam si ni mogel prej misliti, da se bo lahko tako vtopil v otroško dušo in tako privezal otroke nase. Niti z besedico ni nikdar opomnil navzočih, naj poslušajo, ampak vsi so bili kakor zatopljeni v njegov govor in naj jim je pravil karkoli. Kmalu je izginil iz otroških oči strah in se naselila v njih zaupanje in ljubezen. To je spoznal Bregar po obnašanju malih in nič ga ni bolj veselilo, kakor ta nedolžna udanost neomadeževanih src. V malem se kaže ljubezen otrok. Bregarju so n. pr. nosili pozne jesenske rože, nič posebnega, a te rože dihalo iz sebe ljubezen, ki nima besed, a jo čuti tudi mlado srce. Pred šolo že, kar na cesti, so obsipali otroci učitelja in mu kazali doma izdelane naloge. Bregar je vse to z začudljivostvom v srcu in na vnanje opazoval in ni jih hotel zaliti z opombo, da bodo pokazali že v šoli. Kajti poznal je otroka in vedel, da je hitro uzaljen, ker še ne zna soditi. (Dalje pr.)

tvornic. Generalni svet stavkajočih prireja razne zabave, koncerte i. dr. Posledice stavke so zelo občutljive. Dohodki železnice so zelo nazadovani. Vsakdanja škoda belgijske industrije znaša 10 milijonov.

Velike paroplovne družbe so nalejele namesto stavkajočih delavcev tuje, vsled česar je pristanišni promet zelo olajšan.

Včeraj so se začeli otroci stavkajočih izseljevati na Francosko in Holandsko. Ko se je včeraj odpeljalo 2000 delavskih otrok v Dortrecht, kjer bo holandska delavska stranka skrbelo za nje, je prišlo do velikih demonstracij.

Vojna na Balkanu.

Skader in Albanija.

Če bi šlo vse tako, kakor bi želeli nekateri dunajski politiki, bi Črne gore sploh ne bilo več na nobenem zemljevidu. Enako bi morala izginiti seveda tudi Srbija. Z Dunaja poročajo sedaj, da se diplomati baje sedaj posvetujejo o dveh možnostih zaradi Skadra in sicer o obvestitvi Esad paše in o močnejšem vplivanju na Črno goro.

Črna gora se namreč brani pristupiti, da bi velesile poslale Esad paši v Skader naročilo, da naj ne moti odhoda Srbov, vsled česar Srbi ne morejo izpred Skadra. Sedaj se bavijo baje diplomati z vprašanjem, če bi ne kazalo poslati mednarodne parlamentarne komisije, da drugi strani pa hočejo močnejše prisistiti na Črno goro in jo opoziti na to, da se Črna gora, če nadaljuje obleganje Skadra ne bojuje več proti Turčiji, marveč proti celi Evropi. Ob enem pa se velesile baje tudi pogajajo zaradi odškodnine za Črno goro v obliki posojila. Skadsko vprašanje naj velja kot rešeno, tako da ni več govora o kakih odškodninah. S tem bi bila baje tudi dunajska vlada zadovoljna.

Drugače se sliši pesem diplomatov o Albaniji. Treba je dati tej objavljeni deželi kneza, ustavo, denarja, treba jo je varovati kot zenico v očesu! Toda s tem niso zadovoljni v Carigradu. Jugoslovanska korespondenca je izlegla v tem oziru na Dunaju zmajevo jajce. Srbski misljarji so nahujskali mladoturke, da so se izrekli proti popolni avtonomiji Albanije. Srbi še nadalje agitirajo v Carigradu proti Albaniji. In naprej gre v tem tonu. »Zaupniki srbske vlade operirajo z velikim uspehom.« Edino, kar je res v tej brzojavki, je, da v Carigradu niso zadovoljni z avtonomno Albanijo, kakršno nameravajo ustvariti velesile. Zlasti mladoturki aranžirajo albanska odposlanstva, ki protestirajo na poti proti neodvisnosti Albanije. Oposlanstva izročajo memorandum, v katerih zahtevajo, da se ustanovi kneževina Albanija pod sultanovo suvereniteto z albanskim knezom, ki naj bo turški princ. Mahmud Šeket paša je sprejel te spomenice in izjavil: Stori bomo vse, kar moremo, da se bodo upoštevale te upravičene zahteve Albancev.

Velesile pa pravijo: Albansko vprašanje bomo uredile me, kakor bo za Albanijo najboljšo. Zraven pa si mislijo, uredile bomo vprašanje, kakor nam to kaže.

Med tem se blokada črnogorske obale nadaljuje. V vseh obrežnih črnogorskih krajih je dal nabiti poveljnik mednarodnega brodogradniškega komiteta, ki jo je bil izročil črnogorski vladi v angleškem in srbskem jeziku v latinici. Tudi v tem koraku je viki totalna neinformiranost — mlo rečeno —, vseh krogov ki oblaščijo nad Črno goro. Niti to jim ni znano, da v Črni gori navadno kmečko prebivalstvo latinice ne zna brati in da so v Črni gori oficijalno uvedene cirilske pismenke, v katerih je tiskano tudi uradno glasilo »Glas Črnogorca«. Naravnost vsiljuje se nam pa sumnja, da se je to zgodilo z namenom, da prebivalstvo note ne bere.

V diplomatičnih krogih se baje bavijo tudi z vprašanjem, če bi ne bilo umestno izkrcati mednarodni vojaški oddelek in ga poslati v Skader. Diplomati mislijo, da potem Črnogorci Skadra ne bodo več bombardirali, ker bi na ta način začeli vojno proti celi Evropi. Vprašanje je sedaj, kako si predstavljajo diplomati, da bo to mednarodno vojaštvo prišlo v Skader in kako si predstavljajo nadalje vlogo teh vojakov v Skadru samem. Ali bo ta oddelek mogel preprečiti, da bodo Turki v Skadru ustavili sovražnosti proti Srbom? Če tega ne dosežejo, je ta mednarodni vojaški oddelek zakrivil velik mednarodni pregrešek s tem, da pomaga dejansko sovražniku Črne gore. Največje vprašanje pa je, kako bodo prišli mednarodni vojaki v Skader. Ali jih bodo pustili Črno-

gorci noter z godbo, puškami, topovi, municijo in živili? Neverjetno!

Z druge strani pa se zatrijuje, da bodo velesile pospešile mirovna pogajanja med Balkansko zvezo in Turčijo in se ne bodo ozirale na Črno goro in na kralja Nikolaja. Kaj bo rekel k temu črnogorski kralj, ni znano.

Se tretja možnost preostaja. Razširjenje blokade do Drača, kar se bo baje zgodilo v prihodnjih dneh. To razširjenje se zdi poveljniku mednarodnega brodogradništva potrebno, ker nezadovoljnost, ki jo lahko vidiš in se je celo zgodilo, da je avstrijska ladja izkrcala pred nosom blokirajočih živila za oblegovano armado v Sv. Ivanu. Bila je to ladja »Sabia« paroplovne družbe Pollich, ki je začetkom tega tedna odplula iz Trsta proti Galacu in Budvi. Namesto pa, da bi priplul v Budvo, je plul v Sv. Ivan in izkrcal tam živila.

Štajersko.

Trbovlje. Moška podružnica C. M. družbe nam je priredila v nedeljo 13. t. m. pod spretnim vodstvom g. Pertota, velezabavno igrano »Njen korporal«, katera je v vsakem oziru dobro izpadla. Splošno se govori, da se že več let ni tako dobro igralo kot tokrat. Mi vemo, da ni prijetno žrtvovati toliko večerov in hoditi tako daleč v burji in viharju k vajam, prijetno pa je, ako vidi človek, da je storil nekaj koristnega na narodnem in kulturnem polju za dobrobit teptanega naroda. Želeti bi bilo, da bi priljubljeni diletantje ne sklepali premirja, temveč delali naprej po začrtani poti. Hvaležno vam ne bode samo trboveljsko občinstvo, temveč cela Slovenija. Ponovno opozarjamo občinstvo iz Trbovelj in okolice, da se v nedeljo, 20. t. m. ob pol 8. zvečer velezabavno igrano »Njen korporal« na splošno željo občinstva po nižjih cenah ponovi. Ves čisti dobicek je namenjen prekristni C. M. družbi. Upamo, da bode občinstvo upoštevalo zgornje in napolnilo do zadnjega kotička dvorano g. Fortejca. V nedeljo so nas obiskali vrli zastopniki moške podružnice C. M. družbe iz Hrastnika. V nedeljo 26. t. m. še pričakujemo večjo udeležbo od vseh strani. Zveza z vlaki ugodna. Med igro svira godba.

Iz Trbovelj. Rok za vlaganje prošenj za novorazpisano župnijsko mesto v Trbovljah je potekel. Imenovanje se mora v kratkem izvršiti. Med prošenci je baje tudi veliko petelinov a la župnik Časlav iz Sv. Lenarata nad Laškimi, ki je baje resen nasprotnik in nevaren — konkurent za župnijski sedež našemu kaplanu — provizoriju Šribarju. Mi se ne vlečemo ne za tega, ne za onega in nam je popolnoma vseeno, kdo pride. Tudi za Šribarja se ne vlečemo, ker kakor ga mi poznamo, stori on s svojo mirno in resno politiko tisočkrat več za klerikalno stranko, kakor oba druga dva srboriteža. Torej nam je Šribar pravzaprav bolj nevaren, kakor marsikateri drug kričač. Rečemo pa že naprej, da, ako pošlje ljubljanski škof Jeglič (ker on odločuje pri imenovanju — ker je farni patron) kakega prav hudega razgrajca, jo bo toliko prej zdelal s svojo politiko, kolikor bolj hitro se mu bode mudilo jo razpečavati. — Pika.

Iz Celja. (O vremenski katastrofi), ki je zadela te dni celo Spodnje Štajersko, smo dobili še naslednja poročila: Iz Zabukovja (sevnjski okraj). Ponoči od 12. do 13. aprila smo dobili znova sneg, ki je skupno s slano prihodnjo noč napravil ogromno škodo. Sadno drevje je bilo že vse v najlepšem cvetju, po vinogradih je pa tudi že odgnalo, tako da se je že videlo grozdje. Sedaj je pa vse mraz vzela. Ljudje so naravnost obupani. — Iz Zetal (rogaški okraj). Danes, 14. aprila, smo imeli tak mraz, da se je napravil na mlakah do 3 cm debel led. V goricah je vse pozeblo, ker je že vse gnalo, posebno močno zgodnje sorte. Bilo je tako mrzlo, da je zmrazilo veliko ptic. Seveda je tudi sadje proč. Tužna nam majka. — Iz Ormoža. Mraz nam je napravil kolosalno škodo. V sadovnjakih in vinogradih je skoro vse pozeblo; zgodnjega sadja in grozdja ne bomo imeli nič, pa tudi ostale kulture so trpele. Bilo bi nujno potrebno, da bi se škoda takoj komisijalno določila in bi se nam vsaj davki odpisali. — Iz ptujskega okraja (Slov. gorice). V soboto ponoči smo imeli strašen vihar s snegom. Nastal je mraz, ki je uničil vinski in sadno letino. Če nam še uniči kaka toča polja, pa bo nastala največja beda!

Nov član dež. šolskega sveta. Deželni odbor je izvolil mesto odstopivšega dr. pl. Linka v deželni šolski svet novega deželnega odbornika dr. pl. Kaana.

Iz Zalca. Gosp. dr. Rihard Bergmann v Zalcu je povodom svoje poroke daroval za žensko C. M. D. en obrambni kamen po 200 K, za kar mu izreka ženska podružnica najiskrenejšo zahvalo.

»Reise und Sport«, list podpiran od min. za javna dela, se tudi poteguje za Albanca. V letošnji št 7 je izšel članek »Die albanische Reise« (Ein Wort zu ihrem Schutze). Naj navedemo nekaj mest: »Aus dem grauen Altertum hat sich in herber, urwüchsiger Kraft ein kleines Volk bis in unser Zeitalter durchgerungen, allen Stürmen wildbewegter Zeiten zum Trotz hat sich dieses Volk behauptet; die Eroberungen der Macedonier, Römer, Byzantiner, Slaven, Türken waren nicht imstande, es zu vernichten oder seine Eigenart zu zerstören, so stelt dieses Volk, die Albaner, ein merkwürdiges ehrwürdiges ethnologisches Naturdenkmal dar, dessen Zerstörung von allen, die nicht in einer öden Uniformierung der Menschheit das Ziel erblickten, sondern die Reize der Manigfaltigkeit im Leben der Natur zu schätzen wissen, aufs tiefste beklagt werden würde.« Potem govori o potrebi albanske države, da se ta rariteta med narodni ohrani, laže o grozodejstvih, katera baje zmagovalci izvršujejo nad Albanci in končno vpraša, ali nima evropska znanost, zlasti ljudoznanstvo in jezikoslovstvo nobenega zanimanja na tem vprašanju. Zakaj znanost ne protestira? Zoologija in botanika ste povzdignili svoj glas, da se gotove vrste živali in rastlin ne zatrejo, ampak potomcem ohranijo. In zdaj pride najlepše: »Solite nicht auch die Erhaltung eines eigenartigen Volkes mit seiner Sprache, seiner Poesie, seinen Rechtsanschauungen, seinen Sitten usw. vom Standpunkt der Wissenschaft mit allem Nachdruck zu fordern sein.« Citatelj ne ve, ali bi se ježil ali smejal, beroč take čianke Nemecev, katerim je roparsko ljudstvo ljubše kakor sosedni Slovani, s katerimi bi naj skupno delovali v blagor svoje domovine. Ministrstvo za javna dela bi tudi vprašali, ali se pospešuje s takimi publikacijami tujski promet v avstrijskih deželah?

Mesto postajnačelnika v Pragerskem je torej vendar razpisano. Dolgo smo čakali, a vedeli smo, da mora do tega priti. Čudili se bi, ako bi po činih in aferah, ki so se tam prigodile, uprava južne železnice ne sprevidela, da potrebuje na tako važnem mestu načelnika, ki ima v prvi vrsti skrbi za upravo samo — ne pa politiko. A gospod načelnik se je hotel svojim protektorjem — »volksratu« in znanemu vsepeku, ki ga je spravil na to mesto — hvaležnega izkazati. Ako je dosegla Južna železnica s tem človekom blamažo — je kriva sama. De mortuis ni nisi bene! Ne briga nas več oseba odhajajočega, pač pa si bomo ogledali bodočega načelnika. Zahtevamo, da je ta več slovenščine v pisavi in govoru, torej Slovenec. Imeli smo do sedaj na tej važni postaji načelnike, ki so bili slovenščine nevedci, a sedaj zahtevamo, da se to spremeni. Sicer pa mora biti v interesu uprave same ležeče, da ima na tem važnem prostoru načelnika, ki ima jezik potujočega občinstva, ki je tukaj večina slovensko in hrvaško. Ako pa Južna železnica drugače misli in nam pošlje zopet načelnika po volji raznih nemških renegatov, bode tudi z bodočimi doživela fijasno. Sredstva imamo, pokazali bomo upravi Juž. žel. da smo tukaj in da nas kot narod upošteva. Mirni časi so minili. To torej na znanje upravi Južne železnice.

Zveza nemških učiteljev in učiteljic na Štajerskem se krepko poteguje za regulacijo učiteljskih plač in se pri tem poslužuje vseh le mogočih sredstev. Tako je pisala dne 8. januarja 1913 dr. Korošcu kot vodji obstrukcije in ga prosila, če hoče nje zastopnike radi ustmenega razgovora glede regulacije učiteljskih plač osebno sprejeti. Ker dr. Korošec na isto vpisano pismo ni dal nobenega odgovora, so mu poslali dne 23. jan. zopet vpisano pismo z enako vsebino in prošnjo, da jim vsaj odgovori. Tudi na to pismo ni bilo odgovora. Iz tega je jasno, da dr. Korošec in tov. ne marajo zboljšanja učiteljskih plač. Zakaj pa o gibanju »Zveze slov. učiteljev in učiteljic na Štajerskem« ni nič slišati?

Tujski promet na Spodnjem Štajerskem l. 1911 je bil po uradni statistiki sledeč: V političnem okraju Celje (okolica) 2280, Konjice 452, Maribor 271, Ptuj 5086, ekspoz. Mozirje 1431, Brežice 726 in Slovenjgradec 305, skupaj 10.551 oseb, proti l. 1910 za 350 več. V Mariboru je bilo 10.064, v Celju 1612 in v Ptuj 2667, skupaj 20.343 oseb, proti letu 1910 za 398 več. — Ta uradna statistika daje še zanimive podatke o času bivanja po 1, 2, 4 do 14 dni, od 14

dni do 1 mesec. Po tem pride na deželo brez avtonomnih mest: Celje 45.147, Konjice 2422, Maribor 3217, Ptuj 99.085, Mozirje 3577, Brežice 2697, Slovenjgradec 8826 stanovalnih dni, skupaj povprečno okroglo 165.000 stanovalnih dni. Na avtonomna mesta se ne oziramo, ker so nemška. Ako računamo, da se na dan poroči okoli 6 K, potem znašajo dohodki tujskega prometa okroglo 1 milijon kron. Potem pa se najdejo še ljudje, ki trdijo, da je tujski promet za nas Slovence brez pomena.

Iz Šmarja pri Jelšah. Politično društvo za šmarski, rogaški in kozjanski okraj se je obrnilo na okrajna glavarstva v Celju, Ptuj in Brežicah s posebno vlogo, v kateri se zahteva takšna cenitev škode, nastale po snegu in mrazu v sadovnjakih in vinogradih. Politično društvo opozarja tudi okrajna glavarstva, naj se njihovi davčni oddelki ozirajo na lanske in letošnje ujme pri odmeri osebne dohodnine.

»Štajerc« in šnops. Na žganje hoče državni zbor davek povišati in tako pripomoči državnim in deželnim blagajnam do boljših dohodkov. Torej je zagovarjanje žganjepitja dandanes patrijotičen čin. O tem je tudi do dna srca prepričan ptujski »Štajerc«: prvič zaradi patrijotizma in drugič, ker so žganjarji v Ptuj njegov krušni očetje. V zadnji številki beremo ta-le vzdih: »V stoperški cerkvi daje župnik (Keček) to-le pokoro: če pridejo k njemu stare žene in starčki k spovedi, jim naloži 2 pokoro, da ne smejo 2 ali 3 tedne šnopsa piti. Ali je Jezus dajal tudi tako pokoro?« Komentarja menda ne bo treba.

Iz ormoškega okraja. (Gibanje viničarjev.) Že več časa se širi med ljudstvom govorica, da mislijo viničarji štrajkati, ker dobijo baje premalo dne. Gibanje se je začelo okrog Bolfenka, se širilo čez Sv. Miklavž proti Jeruzalemu, kjer ga je ustavil — sneg. Ker se je namreč v goricah, pa tudi na drevju pokazalo, da bo letos obilno sadja in vina, so nekateri nezadovoljniji hoteli izsiliti iz gospodarjev na ta račun večjo plačo. Štrajk bi se imel začeti v drugo škropljenje, sedaj pa jim je sneg prekril načrte. Ako to gibanje ne bo ponehalo, se bodo gospodarji prisiljeni braniti.

Od Sv. Jurja ob Ščavnici nam pišejo: Pri občinskih volitvah smo dosegli narodnjaki zadovoljive uspehe. — Naselili se je v našem čisto slovenskem kraju pek, ki ima samo — nemški napis: Rochus Belinas, Bäckeri. Pri nas je to gotovo čisto nepotrebno izzivanje, ki novemu obrtniku ne bo koristilo.

Iz Maribora. Dne 13. t. m. je priredila Mariborska Čitalnica skupno z Glasbenim društvom koncert s petjem. Ni naš namen na tem mestu ocenjevati koncert, pripomniti samo moramo, da je koncert krasno uspel, kar je dokazalo občinstvo z burnim ploskanjem in z zahtevanjem po ponovitvi. Sodelovalci so žrtvovali trud in čas. Čitalnica pa denar, in to v namen, da bi nudilo občinstvu res nekaj popolnega in vzvišenega. To se je tudi krasno posrečilo! In glejte, naše takozvano narodno občinstvo je pokazalo svojo mlačnost. Mnogo sedežev je bilo praznih, ozir. neplačanih, in pogrešali smo dosti znanih slov. obrazov. Ali naša inteligenca nima smisla za umetnost ali podcenjuje slov. privedite pred nemškimi?

Drobne novice. Iz Ptuja. Prijeli so živinskega mešetarja Roberta Blaschitza v njegovem stanovanju Herbersteirova cesta 9 zaradi različnih sleparij. — Iz Laškega trga poročajo: V terek opoldne je dovolil na tukašnji kolodvor tovorni vlak, v katerem je en voz gorel. Goreči voz, v katerem je gorela smola, so postavili na stranski tir in ga pustili zgoreti. — Iz Mozirja. Nadučiteja Praprotnika je izvolil odbor okoliške občine zaradi njegovih velikih zaslug za sadjarstvo v moziškem okolišu za častnega občana. — Iz Maribora. Na višji gimnaziji bodo slavili dvestoletnico sprejema pragmatične sankcije s posebno interno slavnostjo.

Koroško.

Zmrznjenega so našli v neki šupi v okolici Celovca 49letnega delavca G. Rainerja. Mož se je preveč napil, zaspal je v šupi in zmrazil. **Samoobsodba.** Na Kalvariji pri Beljaku so našli, kakor smo že poročali, neznanega mladega obesenca. Končno so dognali, da se piše samomorilec Valentin Mikl. Obenem pa je dognala žandarmerija, da je Mikl oni, ki je pod imenom Meierhofer hotel izvršiti več goljujiv potonj potne hranilnice. Mikl je izvršil samomor bržkotne, ker se mu goljujije niso posrečile in ker se je bal kazni. **Ustreljen** se je v Pontebi 28letni

posestnikov sin Rudolf Čofernik. Smrtno ranjenega so odpeljali v behaško bolnišnico. Vzrok samomora ni znan.

Primorsko.

Iz magistratne službe. Magistratni ravnatelj v Trstu dr. Albert Bocardi je na lastno željo vpokojen. **Detomor.** Glede najdenega trupla novorojenčka v Barkovljah, o katerem smo že poročali, so dognali zdravniki, da je bil otrok živ in zdrav povit in da ga je mati po rojstvu zadavila. Matere še niso izsledili.

Mednarodni žepni tatovi. V zadnjem času se je večkrat poročalo o jako predrznih in zelo spretnih žepnih tatvinah v Trstu, posebno v vozovih električne cestne železnice. Policija se je mnogo trudila, da zasaači tatove, toda bilo je zaman. Kmalce nato so aretirali v Monakovcu zloglasnega žepnega tatu Atanesa Christa, na Dunaju pa dva njegova tovariša Ivana Pessentija in Oktavijana Nikolaja. Preiskavi na Dunaju in v Monakovem sta dognali, da pripadajo vsi trije veliki mednarodni, dobro organizirani družbi žepnih tatov, družbi, ki razpolaga že z ogromnimi sredstvi. Dognali so tudi, da so člani te družbe tudi v Trstu in da so bržkotne Grki. In res je tržaška policija aretirala kmalu na to tri Grke in sicer Jurja Vasilopoulasa, Nikolaja Tarzulasa in Feliksa Solacija iz Pireja. Pri aretiranih je našla bogat plen ukradenih stvari, različne priprave za rezanje žepov in skrite žepve v oblekah.

Umor pred kinematografom. Poročali smo, da je neki neznanec v spremstvu svojega prijatelja zaklal z nožem pred kinematografom »Muskhalle« pri Sv. Jakobu v Trstu izklicatelja kinematografa Cassano, ki je vsled zadobljene rane umrl. Kt storilca je aretirala policija Jakob Križaka in Antona Nardina. Kdo izmed aretirancev je Cassano zaklal še ni dognano, ker se oba izgovarjata drug na drugega.

Kolesarsko društvo »Gorica« v Gorici priredi po končani veliki cestni dirki okrog »Goriškega Krasa« dne 4. maja 1913 veliko vrtno veselico v Rožni dolini (Tivolii). Na sporedu je petje, godba, razdelitev daril itd. — Slavna društva na Goriškem so naprošena, da ta dan ne prireajo nikakih veselic, ter prihite v velikem številu v Rožno dolino h kolesarski veselici. — Zdravo! — O d b o r.

Obesila se je v Trstu 20letna služkinja Božena Bežkova, doma iz Sedčanov na Češkem. Vzrok samomora ni znan.

Uspeh Slovence pri laški kolesarski dirki. Pri kolesarski dirki, katero je priredilo italijansko kolesarsko društvo »Olimpia« v Trstu je došel drugi na cilj, kljub temu, da je imel kolo brez prostega teka, član slovenskega kolesarskega društva »Balkan« g. Zorko Šiško v ič.

Skok iz resnosti v smešnost. — Veleizdaja v . . . »Edinost« poroča iz Šibenika približno to-le: V neki kavarni v Šibeniku si je dovolil bržkotne kakšen paglavac prav neokusno šalo, da je napisal na umazano steno med rjavorumenimi mazi nekaj epigramov, ki prav neslano kritizirajo nezmotljivost naših državnikov. Gotovo je, da je to otročarija ali pa vprav brezpomembno pustolovstvo. S tem nepremišljenim dejanjem, pri katerem je moral imeti čotičnik dober nos in trde prste, pa je napravil velike sitnosti kavarnarju in stalnim gostom kavarne. Po nalogu državnega pravdnštva, kdo je to ovadil se ne ve — morda dotičnik sam — je namreč oblast ta vrata 00 zapečatila, obenem pa se je uvedla stroga preiskava proti stalnim gostom te kavarne, da se razkrije zločinca, ki nima korajže povedati svojega mnenja javno, marveč ga s tolikim trudom in požrtvalnostjo dokumentira na za reklamo še neobdačenih stenah 00.

Laški intermezzo v koncertu — policija aretirala 5 oseb. Povodom stoletnice rojstva priznanega laškega skladatelja mojstra Verdija so priredili na Reki jubilejni koncert. Iz programa je črtala policija kor Nabuccodonosor. Občinstvo pa je kljub temu ta kor zahtevalo, in ker ga niso pevcu peli, ga je pričelo peti občinstvo. V dvorano je vdrla policija in nastal je strašen tumult, v katerem je policija aretirala 5 oseb. Koncert je bil seveda zaključen.

Stavka pristaniških delavcev na Reki. Kakor smo že poročali, stavkajo, odnosno so izprti delavci ladjedelnice »Danubius«. Poleg te stavke se je pojavila nenadoma in kot popolnoma samostojna stavka pristaniških delavcev. Stavkati je pričelo najprej 400 delavcev. Ker se je hotelo te delavce izpreiti, se je vršilo včeraj v delavskem domu

zborovanje, na katerem so sklenili vsi pristajajoči delavci, da hočejo biti solidarni z stavkujočimi in pričeti stavko. Delo v pristanišču je danes ustavljeno. Število stavkujočih znaša 2400. — Tako sta sedaj na Reki že dve veliki stavki in sicer v ladjedelnici in v pristanišču. Splošni promet vsled teh stavk silno trpi.

Dnevne vesti.

— **Župan dr. Ivan Tavčar** prejel je dopisnico: »Dragi gospod doktor in župan! Notica »Bojimo se!« v ponedeljkovem »Narodu« je stiliščena in idejen chef d'oeuvre. Častitam! kakor da bi se mora zvalila iz nad naše javnosti. Pozdrav! Vaš dr. Ivan Prijatelj, dr. Kidrič.« Ker se je to pisalo v odprti dopisnici, menimo, da ni netaktično, če smo predstojerice objavili. In sicer v dokaz, da v pravičnem in potrebnem svojem nastopu nismo osamljeni. — Istotako je došel namu dopis od predsedstva »Izobraževalnega kluba kot organizacije narodno-radikalnih starešin«, kjer se med drugim piše: »Velesenjeni gospod doktor! Nisva sicer pooblašena od Izobraževalnega kluba kot organizacije narodno-radikalnih starešin, čutiva pa se poklicana, da vam kot načelniku narodno-napredne stranke podava z ozirom na stališče, ki ga zavzema »Slovenski Narod« in Vi glede jugoslovanskega vprašanja in glede preporodovskega gibanja naslednja pojasnila. Nočeva, da smatrate te vrste kot opravičilo, ker naša stvar ne potrebuje nobene opravičevanja, pač pa namerava v temi pojasniti doseči, da se prepričate o zmoti, v kateri se nahajate. Preporoda je gasilo neke mlaiše glasu — pred vsem srednošolske generacije, s katero nima naša struja, pač pa naše starešinstvo, nobene vezne povezave. Nasprotno! Na vprašanih sestankih, ki smo jih imeli, se je soglasno poudarilo, da v ekstremno stališče teh mladih ljudi vklanjamo in ga ne odobravamo. Smatrali smo celo za svojo dolžnost, da smo naprosili ljudi, o kojih smo vedeli, da so s »Preporodovo« strujavo stiku, naj vplivajo na posamezne pri »Preporodu«, da začno listi stati treznejše. Prav gotovo veva, da imamo gospodje starešine iz Cetinja in Gorice nikakih stikov s preporodovsko strujavo in je krivica, ki se v njihovem pogledu dela nekemu našemu členu nekemu somišljeniku s tem, da se v njegovem »Narodu« direktno kaže kot provzočitelja, oziroma v njegovem očeta tega gibanja. — V našem imenu to lojalno izjavo v vednost objavljamo krivico, ki smo jo delali v dopisu navedenemu somišljeniku. Gospoda dopisnika se v svojem dopisu končno zgražata nad »tako«, v katerem je »Slov. Narod« podpiral »Dnevno«. Dobro! Imata vsaj pravi prav, dasi je v Ljubljani običajno, ki se vedno zgražajo, če »Slovenski Narod« ne nastopa v četrtekavljah. Če se na primer vrše parlamentarna predavanja, ki so popolna tistega, kar je odklikovalo naše pesmi iz Kranja, — se nikoli ne zgraža! Če se nam očeta v »Dnevno«, da v stari onemoglosti ležijo vladni črta, ali v »Preporodu«, da kažejo naše gume gotovo na stazi, ali da smo denuncijanti, sme se gotovo krogi v pest in vse jim v red! V našem slučaju pa se je za resnilno delo, in če pride človek v tem nekoliko v jezo, — mu tega ne bo štel v smrti greh. Sicer bo hočemo jutri končati svojo polemiko. Ali stali pa bomo še naprej na straži, ker nečemo, da bi brezskrbno se dalje trosili ljulko med slovensko pšenico naše mladeži.

Nemška sodba o avstrijski politiki. V nemškem parlamentu govorje obširno in vsestransko o zvezni politiki, o položaju, ki je nastal v slednjih slovenskih zmag na Balkanu, o zvezi z Avstrijo in o drugih takšnih važnih stvareh. Tudi pri nas v Avstriji bi bilo umestno, da bi se v parlamentu in v delegacijah pogovarilo o teh vprašanjih, to tem bolj, ker so ta vprašanja še vedno bolj pereča kakor pa za Nemčijo. Toda Nemčija je vsaj deloma glavna država, dočim je pri nas glavna samo na papirju. Državni poslanci in člani delegacij so samo za taktikaj, da dovoljujejo nove davke in da glasujejo za nove topeve in nove oklopnice, v državni politiki pa narajo molčati kakor ribe, ker visoko državna politika je izključno moč ljudi, ki so že po svojem rojstvu predestinirani za avstrijske državne delavce in za krmilarje državne ladje. Zato je pri nas sedaj parlament na početnicah, ker ni treba, da bi naš zakonodajalni zastop razburjal javnost z razpravami o uspešnosti ali neuspešnosti naše državne politike. Zategadelj pa tem intenzivneje govore o avstrijski državni politiki v

nemškem parlamentu. In zdi se, da ni sodba o avstrijski politiki v nemškem parlamentu nič ugodnejša, kakor bi bila, ako bi jo izrekli pošteno in trezno politiki v avstrijskem državnem zboru. Te dni je govoril v nemškem parlamentu poslanec Ledebour, in pri tej priliki je rekel med drugim: »Velika napaka avstrijske vlade je, da vzdržuje nenaravno razdelitev srbo-hrvaškega naroda v tri državno-pravne ločene tvorbe — Hrvaško, Dalmacijo in Bosno. Prebivalstvo vseh teh dežel je srbohrvaško z vedno naraščajočim narodnim čustvom. V tem leži nevarnost, da bodo te tvorbe ostale rana na telesu Avstro-Ogrske. Nemčija kot avstrijska zaveznica ima največji interes na tem, da Avstrijo odvrne od te zgrešene politike. To politiko pa vodi Avstrija samo v interesu madžarskih aristokratov, da morejo le-ti uveljavljati svojo škodljivo carinsko politiko nasproti Srbiji...« Vidi se, da so politiki v Nemčiji prav dobro poučeni o razmerah v Avstro-Ogrski, zato tudi presojajo našo državno politiko boljše, kakor bi to mogli storiti avstrijski državljani, to pa pač iz tega enostavnega vzroka, ker oni lahko svobodno govore, pri nas pa se še celo poslancem maše usta!

— **Heute güttig, morgen wütig.** Izberno označuje dr. Herlinger v listu »Alldeutsches Tagblatt« našo državno politiko, ko piše: »Prokletstvo avstrijske politike je, da je danes dobrohotna, jutri pa besna (heute güttig, morgen wütig). Kdor je že kdaj imel priliko seznaniti se s kako histerično žensko, ta si bo lahko predstavljajl množico čustev, ki jih obenem vzbuja ljubezen in sovraštvo. Do slavne aneksije Bosne — mimogrede omenjeno, ki pri nas še ni uzakojena — je imela Avstrija v rokah pomorsko policijo v črnogorskih vodah; tej smo se l. 1908. odpovedali. Danes je za Avstrijo Črna gora sovražnik in če bo c. in kr. svetovna politika dosegla svoj cilj, se lahko zgodi, da bo Črna gora postala provinca Srbije, zakaj zagovode, ki jo je tvoril sandžak Novi pazar, smo se l. 1908. odpovedali. Osnovati se ima albanska država. Za koga? Za Albance? Ti niso nikdar tvorili države. Večelekarakteristično je to-le: L. 1855. je poročal neki potnik iz Grške, da bodo številni Albanci v Grški pač preprečili narodno edinstvo nove grške države. Danes so vsi ti Albanci popolnoma pogačeni. Za etnografa na Balkanu bo skoro veljalo načelo: »Kar se spregati ne da, za Albanca naj velja!« Gospod grof Harrach — njegov oče je bil vkljub nemški krvi Čeh — je v nasprotju s Slovanom prijazno politiko svoje očetovske predsednik c. kr. podpornega društva za Albance. In prokurist Spitzer-leben je blagajnik tega društva. Res, prava melančija!

— **Kazen božja.** Če kakemu liberalcu umrje otrok, ali hram zgori, je to »kazen božja«. Najprej prinese storijo lepo na kruh namazano »Bogoljub«, potem pa se razprši po vseh prižnicah Slovenije. Kako pa Bog naše klerikalce tepe, tega pa ne-čejo povedati, pa naj povemo mi! Lani so nabobnali tisoče slovenskih ljudi na evharističen shod na Dunaj in zapravili tam do pol milijona slov. denarja. Bog Oče pa je le z roko mahnil in prepustil delo previdnosti ajdovskemu bogu Jupitru Pluviusu, ki je pet dni neprestano vlival čez Dunaj ogromne golide voda in niti pred nekronanim vojvodom kranjskim ni jemalo nobenega ozira. To, brate, je bila kazen božja za nje, ki vodo pridigajo, pa vino pijejo! In letos ravno tako! Nad 600 romarjev v Rim je nedavno nabobnal »Bogoljub« škofu Bonaventuri. Ko so potem prišli kranjski romarji v Rim, je treskalo in grmelno in tisti preklicani Jupiter Pluvius se je obnašal v samem Rimu kakor doma. Zapravilo se je v teh hudih časih nad 300.000 kron slovenskega denarja po italijanskih mestih, sv. oče pa je zbolel in Kranjci ga seveda niso videli. In to je zopet velika kazen božja, taka, kakor če sosed sosedu z železnim drogopno lopne. Zakaj? Glejte tako! Pij X. je modro prepovedal, da bi duhovniki vodili denarne zavode; skrbelo ga je, kaj bo z vero! In po vsem svetu so ga ubogali; duhovniki so odložili takoj vodilna mesta v denarnih zavodih in ostali k večjemu še le kot malo pomembni odborniki. **Le na Kranjskem ne!** Škof Bonaventura se je ves razjarjen odpeljal v Rim, rekel sv. očetu: Ne! in škofova volja je obveljala. Krek je ostal načelnik Zadrzne zveze, šentpeterski kaplan je ravnatelj pisarne, kanonika Sušnik in Kalan prepregata z dolgovi celo Slovenijo po svojem Vzájemno-podpornem društvu itd. itd. Glej! kranjsko ljudstvo, zato ti nisi videlo in nisi smelo videti sv. očeta ker so mu tvoji duhovni voditelji tako nepokorni. Ker nič ne ubogajo! In vsi, ki so

se ti pridružili v Rim, so bili s teboj vred kaznovani. Da, da! Take so »kazni božje!« Ce pa meni ne veruješ, pa idi in vprašaj »Bogoljuba«. Ali pa bo urednik morda zdaj rekel, da božjih kazni ni! Je vse mogoče! Romar.

— **Kaj pa Ciril-Metodarija?** K notici, priobčeni pretekli teden s tem vprašanjem, naznanjamo, da pride šentjakobsko-trnovski moška in ženska ter šentpeterski moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v nedeljo 27. aprila na ljubljanskem Gradu običajno jurjevanje. Na sporedu so najrazličnejše izredne zanimivosti, ki jih sporočimo prihodnji teden. Pogajanja za najlepše vreme so v polnem teku in se bodo, kot kažejo znamenja, končala s celo zmago prirediteljev in prirediteljic te velikanske ljudske veselice.

— **Skupščina »Matic Hrvatske«** bo v nedeljo dopolne v Zagrebu. »Matico Slovensko« bosta zastopala predsednik dr. Ilesič in odbornik Fr. Govékar.

— **Poverjenistvo »Matic Hrvatske«** se je ustanovilo v Litiji; poverjenik je g. lekarnar Brill.

— **Imenovanja poduradnikov državnih železnic za uradnike.** Organizacije imenovanih poduradnikov (kakor železniški mojstri, revizorji viakov, oficijanti itd.) dosegli so po večletnih prošnjah, da se je železniško ministrstvo odločilo od 1. julija t. l. naprej imenovati poduradnike teh vrst za uradnike državnih železnic. — Predpogoj za imenovanje je prav dobra kvalifikacija. — Isto ugodnost so imeli že preje poduradniki južne železnice.

— **Pri današnjem naboru v »Mestnem domu«** so bili od strani politične, kakor tudi vojaške oblasti, pri komisiji isti člani, kakor včeraj; le kot član občinskega sveta je bil občinski svetovalec g. Pavšek. K naboru je bilo poklicanih 197 mladeničev, od katerih je bilo potrjenih 62, izostalo jih je 20, 5 je bilo pa določeno za preložitni nabor v garnizijski bolnišnici. Nabor se je vršil v redu in bil končan, kakor včeraj ob polu 1. popoldne. Zadnji dan nabora za mesto Ljubljano boše jutri, v ponedeljek se prične pa za okolico.

— **Podraženje vode v Spodnji Šiški.** Vodovodna zadruga v Spodnji Šiški je jako občutno podražila vodo. Trpeli bodo vsled tega pač predvsem nižji, delavski sloji, ker bodo hišni gospodarji zahtevali tudi višjo vodarino od svojih strank. Značilno pa je, da je delavski — to se pravi socialdemokratski voditelj in hišni posestnik Anton Kristan soglašal s tem podražanjem in ni izvajal potrebnih konsekvenc. Iz tega se pač vidi njegova ljubezen do delavskega ljudstva, kateremu je brezvestni odbor vodovodne zadruge podražil celo — vodo. Najbolj pa se poteguje za podraženje vode plačani odborniki in tajniki vodovodne zadruge Borštinar, uradnik južne železnice. In kdor ve, da je ravno v Spodnji Šiški zelo mnogo železničarjev, ki bodo vsled te odredbe vodovodne zadruge zelo oškodovani, bo vprašal: **Kako pride uradnik južne železnice do tega, da kot dobro plačani odborniki vodovodne zadruge draži vodo uslužbenecem južne železnice.** Mi smatramo to za nekolegijalno, obenem pa tudi kot nasprotujoče principom uprave južne železnice.

— **Vedeževajka iz Kosez.** Znana ne le v Ljubljani in njeni bližnji okolici, nego tudi daleč naokrog z imenom Štefanova Franca, je umrla 13. t. m. v 72. letu svoje dobe. Pokojnica je bila prava zaupnica vseh zaljubljenih, ljubezni željnih in lahkovernih oseb. Pa kaj ne bi, saj je vsakemu iz dlani njegove roke čisto resnico v obraz povedala, zlasti koliko je že in bo še moral prestati, da se mu izpolnijo njegove želje. Posebno stare device so hodile z veselimi obrazi od nje, saj je vsaki naslikala častilca, ki jo seveda na tihem goreče ljubi. Tudi zakonskim ljudem iz Ljubljane je bila priljubljena. Kolikrat se je videlo v gostilni same moške pri praznih kozarcih — ko pa so prišle njihove boljše polovice od Štefanove Franca za njimi, bilo je koj dovolj vina na mizi in šlo je po stari pesmi: »Ne grem domov.« Srečno in zadovoljno je živela Štefanova Franca in tako bi bila tudi umrla, da ji ni šentviški župnik zagrenil zadnje ure. Temu gospodu namreč ni zadostovala pobožna Franca tajna spoved za odvezo grehov, marveč je poklical tri moše, pred katerimi je morala Franca slovesno obljubiti, da ne bo nikoli več »coprala« — potem šele je dobila odvezo. Za pobožno Franco je pa bilo to preveč poniževalno, saj je vedno trdila, da je od samega sv. Duha razsvetljena, pa je šla in je umrla.

— **Pogorela je v sredo, 16. t. m. ob 9. zvečer v Senčurju neka prazna hiša.** — Kdo je ogenj zanetil, se ne ve.

— **Iz Križev pri Trliču.** Za župana občine Križe je izvoljen posestnik in gostilničar Janez Fajfar iz Sebeni.

— **Hranilna knjižica v farovžu.** »Zarja« je danes pribila naslednji škandal: Miha Hrovat, star, bolehen mož v Žužemberku, je imel svoj denar naložen v hranilnici in posojilnici v Žužemberku, katero vodijo duhovniki žužemberške fare. Imel je naložen denar na dveh knjižicah po 2000 kron in po 2073 K. Drugega premoženja ni imel. Eno teh knjižic per 2073 kron je imel pri sebi, drugo čez 2000 kron je dal spraviti Mihi Tavčarju, župniku in dekanu v Žužemberku. Ta Miha Hrovat si je kupil od Franceta Lavriča v Žužemberku užitek. Lavrič je po pogodbi prevzel dolžnost, da preskrbi Hrovata do njegove smrti v zmlisu § 672. obč. drž. zakona z vsem potrebnim, mu plačuje vsako leto v gotovini 80 K in plača tudi stroške pogreba. Miha Hrovat plača za to rento Lavriču 4073 K, kateri znesek poravnava tako, da Lavriču izroči hranilni knjižici čez 2073 K in 2000 K. Prvo knjižico je Hrovat Lavriču takoj izročil, druga knjižica čez 2000 K se je nahajala v shrambi M. Tavčarja, oziroma župnega urada v Žužemberku, in je imela sledečo vinkulacijo: »Na to vlogo se izplačuje le Mihatu Hrovatu iz Žužemberka št. 40, dokler ta živi; po njegovi smrti pa župnemu uradu v Žužemberku.« — V navedeni užitinski pogodbi se je glede knjižice med Hrovatom in Lavričem dogovorilo to-le: »Miha Hrovat izjavlja, da preklicuje navedeno vinkulacijo na knjižici čez 2000 K, št. 891, in daje s tem Francetu Lavriču pooblastilo, da dvigne hranilno knjižico št. 981 iz shranibe župnega urada v Žužemberku ali kjerkoli se nahaja sedaj, in izposljuje pri hranilnici in posojilnici v Žužemberku, da se izbriše gori navedena vinkulacija in da ta hranilnica in posojilnica izroči to vložno knjižico št. 891 Francetu Lavriču, posestniku v Žužemberku št. 44, v njegovo posest. Ako bi pa župni urad ali sedanji hranitelj te vložne knjižice št. 891 izročiti ne hotel Francetu Lavriču, daje Miha Hrovat Francetu Lavriču obenem pravdo pooblastilo tudi za slučaj svoje smrti in France Lavrič to pooblastilo sprejme.« Franc Lavrič je šel po sklepu te pogodbe k dekanu M. Tavčarju mu predložil pogodbo z legaliziranim podpisom Mihe Hrovata ter ga prosil, da mu izroči navedeno hranilno knjižico čez 2000 K št. 891 žužemberške farovške hranilnice. Dekan M. Tavčar je začetkoma tajil, da ima to hranilno knjižico v shrambi, ko mu pa je France Lavrič zatrjeval, da jo gotovo ima, je šel iskati dekan knjižico in jo našel v svoji blagajni. Rekel je Lavriču: če je tako, da jo je tebi dal Hrovat, ti jo pa bom dal. Ali kmalu se je premislil dekan in čez nekaj časa dejal, da knjižice še ne da, da hoče prej druge »gospode« vprašati. Lavrič je odšel in potem pisal dekanu (oči v oči se ne upajo naši ljudje z duhovnikom govoriti o kaki slednjem neljubi stvari), da naj mu izroči do 15. februarja 1913 knjižico čez 2000 K. — V tistem času je bil v župni cerkvi v Žužemberku misionar. Lazaristi so bili tam, ki so misionarji za prav — pohlevne katolike. Navedeni Miha Hrovat je šel po sklepu navedene užitinske pogodbe k spovedi k nekemu misionarju ali posvetnemu duhovniku, ki je pomagal spovedovati misionarjem. Med spovedjo ga je vprašal spovednik, ako je sklenil kako pogodbo, v kateri je izročil nekemu Lavriču hranilno knjižico. Hrovat je bil začuden, kje je spovednik to izvedel, in povedal mu je, da ga je Lavrič že dve in pol leta preskrbljeval z vsem, da ga bo tudi naprej prehranjeval in Lavrič to tako izvršuje, da je popolnoma zadovoljen in da si je kupil užitek tudi z navedeno hranilno knjižico. Rekel je tudi Hrovat spovedniku, da je betežnast, da ima bolne noge (»flus« v njih), da ga radi ne jemljejo drugi pod streho. Nato mu je naročil spovednik, naj gre v farovž, da bo pred vsemi duhovniki povedal, zakaj je sklenil užitinsko pogodbo z Lavričem. — Hrovat je zapustil spovednico in pravil je, da je bil vsled spovednikovega izpraševanja jako vznemirjen in da ni mogel vsled te vznemirjenosti tisti dan v cerkvi moliti. — Se tisti dan je prišel dekanov hlapec po Hrovata in Hrovat in Lavrič sta šla v žužemberški farovž. Tam je vzel v delo Hrovata župnik, prejšnji žužemberški kaplan Žaubi, in — Hrovat je podpisal, kaj je Žaubi v hranilno knjižico čez 2000 kron napisal, namreč, da Hrovat to hranilno knjižico župni cerkvi v Žužemberku podari. Kot pričr tega akta je pozval Žaubi prisotnega F. Lavriča, in ta se je podpisal na akt kot pričr. Vse to se je godilo vpričo duhovnikov — ves sveti zbor duhovnikov je bil pričr tega krasnega ravnanja z ubogim starčkom.

— **»Quo vadis?« v kinematografu.** Sloviti Siekiewicz roman v filmu, to je najmlajša pridobitev svetloslikanja. Včeraj popoldne se je pred

izbranim občinstvom v Beethovnovi dvorani prvič predvajala ta slika in sicer pred izbranim občinstvom. Vsi privlačni prizori romana gredo gledalcu pred oči, boj z divjimi živalmi, goreči Rim, zmaga orjaka Ursusa nad bikom in prikazen Odršenikova v VII Apii. Film je nudil več, kakor se je dalo slutiti; presenetil nas je s prirodopisnimi slikami, z resničnostjo cirkuških iger in s sijajnim predstavljanjem. Pri tem je zanimala tudi okolnost, da so Cirkus maximus za ta posnetek na novo postavili in da so ukročni levi igrali vloge stativov. Med gledalci, ki so z največjim zanimanjem sledili predvajanju, smo opazili tudi nadvojvodo Leopolda Salvatorja, prvega najvišjega dvornika kneza Montenuovo s soprogo, grofa Jana Wilczka st., grofa Kielmansegga, grofa Zedtwitza, policijskega predsednika Brzezowskega, grofa Kolowrata, dvornega svetnika Myliusa ter mnogo igralcev in pisateljev. — Tako je pisala »Neue Freie Presse« dne 9. marca t. l. o sliki »Ouo vadis?«, ki se predstavlja od 22. do 28. t. m. v kinematografu »Ideal« na Franc Jožefovi cesti.

— **Pritlikavi naborniki.** Včeraj so prišli v dvorano v »Mestnem domu«, v kateri se slačijo naborniki, tudi trije dečki v starosti 11—13 let, seveda, kakor se spodobi na tak »praznik«, spodobno oblečeni. Le »pušelj-cov« niso imeli. Drugi fantje so mislili, da so navedenci prišli s svojimi brati — naborniki, a ko so se, kakor odraščeni, začeli slačiti, so obrnili šele nase pozornost. Vprašani, zakaj se slačijo, so pogumno odgovarjali, da so prišli tudi na nabor, kar je povzročilo precej smeha, sobesno še, ker nobeden ni imel pozivnice. Nekateri so celo mislili, da so pritlikovci. Uganjka je bila šele rešena, ko je pristopil k njim član naborne komisije ter jih vprašal, kaj pravzaprav hočejo. In razodeli so mu svoje želje. Povedali so mu, da so prišli na nabor in da hočejo biti na vsak način oboroženi branitelji domovine, toda ne na suhem, marveč na morju. »Schiffsjunge« bi bili radi. Ko so dobili svojo instrukcijo, so se naglo oblekli in kislil obrazov zopet odšli svojo pot. Paglavcem ne diše šolske klopi, pa so mislili, da se jih najhitreje rešijo s tem, da gredo k naboru, kjer bodo z odprtimi rokami sprejeti in nemudoma odposlani v Pulji, a so prišli do prepričanja, da je bila domišljaja prebujna.

— **Oviran promet.** Včeraj zvečer je pripeljal »Balkanov« hlapec po Mestnem trgu voz pilotov ter z njimi Pod Trančo zavil proti Hradeckemu mostu. Ker so bili na piloti zelo dolgi, se je bilo bati, da z zadnjim koncem ne razbijejo Sokličevo izložbeno okno, je hlapec živino ustavlil. Med tem pa dospel do tja električni voz, katerega je zagodzil poleg pilotov še neki izvožček in moral je toliko časa tam čakati, da so voz s piloti spravili dalje. Vsled te zamude je bil nekaj časa po vseh progah promet precej zmešan. Ko je hlapec konja potem na Hradeckega mostu pustil odpočiti in po odpočitku zopet pogнал, nista mogla voza spraviti dalje in sta popadala na kolena ter si obdrgnila kožo. Izpeljati sta vose šele zamogla dalje, ko so jima pogrnili pod kopita konjske oede, da jim ni držalo po asfaltu, kjer se je preje kar ogenj kresal in so frčale iskre izpod podkva, kakor v kovačnici.

— **Zanimiv nabornik.** Včeraj se je predstavil naborni komisiji v Mestnem domu nabornik s Cetinja, kar se pač le zelo redko dogaja. Dotičnik je sin tukajšnjega poštnega poduradnika Kristana in je bil zadnjih šest mesecev šofer na poštni progi med Kotorom in Cetinjem. Kristan je bil potrjen, vrne se pa do jeseni na svoje dosedanje mesto.

Narodna obramba.

— **Za Družbo sv. Cirila in Metoda.** Gosp. Miško Reicher, ravnatelj »Zveze slovenskih zadrug« v Ljubljani, kakor tudi njegov nečak gosp. Konrad Reicher sta se kot zasebna obtožitelja poravnala z gosp. Jožefom Jenkom, posestnikom in zadrugarjem v Cerkljah pri Kranju. Poslednji je podal primerno izjavo ter plačal 100 K za Ciril-Metodovo družbo. Ta znesek so gg. Miško in Konrad Reicher, kakor tudi njuna zastopnika vložili v nabiralnik Ciril-Metodove družbe v restavraciji »Zlatorog«, ker sta zasebna obtožitelja in njuna zastopnika stalna člana omizja v restavraciji pri »Zlatorogu«.

Društvena naznanila.

— **Telovadno društvo Sokol II.** vabi vse svoje člane na pešizlet, ki se vrši v nedeljo 20. v kroju preko Topoča v Vnanje gorice, kjer bo telo-

vadha, od tu na Brezovico, odkoder se vrnemo po železi ali z vlakom. Zbirališče ob 2^h na 1. popoldne pred šolo Na Grabnu, Cojzova cesta. Odhod točno ob 1. uri. Pozivljamo vse člane, da se tega prvega izleta v probujajočo se naravo gotovo polnoštevno udeležijo. — V slučaju slabega vremena se izlet ne vrši.

Odbor.

Javno predavanje gosp. dr. Gosaka o »Delavskih štrajkih in njega posledicah« se vrši v nedeljo, dne 20. aprila ob pol 10. dopoldne v veliki restavracijski sobi »Narodnega doma«. Predavanje o tej točki bo zanimivo za vsakogar, posebno še za delavstvo. Vstop je vsakomur prost.

Sestanek zaupnikov N. S. Z. se vrši v nedeljo, dne 20. aprila, takoj po dovršenem predavanju. Sestanek se vrši v posvetovalnici N. S. Z. v »Narodnem domu«. Prosimo vse odbornike, člane nadzorstvenega sveta in zaupnike sploh, da se gotovo udeležijo sestanka!

Društvo za raziskovanje podzemskih jam v Ljubljani. Prva odborova seja v letošnjem letu se je vršila dne 8. t. m. v knjižnični dvorani deželne vlade pod predsedstvom njegove ekscelence, gospoda deželnega predsednika Teod. barona Schwarza, v kateri so se poročila voditeljevi posameznih skupin o delovanju na polju raziskovanja podzemskih jam v pretečenem letu vzela na znanje ter se sestavil delovni načrt za leto 1913. »Kočevska skupina« društva, poročevalec g. prof. dr. Bischof, raziskavala je skupno z oddelkom za raziskovanje podzemskih jam »Hades« sekcije Primorsko nemškega in avstrijskega planinskega društva ter z društvom za jamoslovje v pretečenem letu 47 prepadovali in podzemskih jam, izmed katerih se kot najznameniteje imenujejo »Ledena jama« na Friedrichsteinu, takozv. »Mühlhofergrotte«, »Črnotopška jama«, galerija v Dragi in »Siroka jama« pri Kuchlern. V tekočem letu namerava ta skupina nadaljevati ta preiskavanja ter posebno raziskavati dolino Rinže z njenim sistemom vodnih jam. Vrhutega se bodo preiskavali prepadi v porečju potoka »Wetzten« in pri Stari Žagi. »Dolenjska skupina«, voditelj g. učitelj Kunaver, se je trudila prodreti do sistema vodnih jam, ki se brezdvomno nahajajo v okolici Dobrepolja. Žalibog so se vsi poskusi izjalovili, dasi se je iskala pot do tam skozi 40 prepadoval. Vsekakor so pa ta preiskovanja poglobila znanje morfologije podzemskih jam na Dolenjskem, kjer so največ zastopane jame oblike »avens«. Najpomembnejše so bile: Krviška okroglica 93 m globoka, Siroka jama na Plehu 56 m globoka, Jara na Žunivcih 36 m globoka, Mirčna jama 38 m globoka in Skrinica 29 m globoka. Na priprostem brodu se je posrečilo prodreti do sifinov v Podpeški in Kompoljski jami. Razventega preiskal se je 64 m globoki »avens« pri Gozdu v Kamniških planinah — Ješičev prepad. Ker se je sedaj nabavila potrebna oprava, se bodo v letošnjem letu raziskavanja v Dobrepoljski dolini mogoče z ugodnejšim uspehom nadaljevala. Takozvana »hidrografična skupina«, voditelj g. inženir Pick, preiskavala je sistematično jamo »Tentera« v Ribniški dolini pri Žebiču, v katero se steka iz Ortniške doline prihajajoči potok Tržiščica. Potok teče proti Dobrepoljski dolini (Struge), kakor se je to konstatiralo s poskusom barvanja vode s fluoresceinom. Tentera ima tri stopnje in sicer eno za veliko, eno za srednjo in eno za nizko vodo. Poskus barvanja, kateri so se napravili v svrhu, pravil ob veliki vodi pri potoku Rakitnica v Ribniški dolini, tam kjer se zgubi v zemljo, ni podal nobenih rezultatov pri studenčih zgornje Rinže pri Gorenjih Lozinah. Pač pa se je pokazala barvana voda na desnem bregu Krke pri studencu Žice pri Dvoru. To govori za to, da gravitira vodovje Ribniške doline proti Krki in ne proti Kolpi. Poskusi barvanja, ateri so se napravili v svrhu, da se dožene zveza Unce s studenci Ljubljance, so pokazali, da obstoja taka zveza pri srednji vodi med Unco (dolina Planice) ter med malo in veliko Ljubljano, med tem ko se ni moglo dognati take zveze ob Ljubiji pri Vrdu in ob Bistrici pri vasi istega imena. Sličen uspeh se je dosegel z merjenjem vodne množine pri nizki vodi v celem potoku Ljubljance. Za tekoče leto si je postavila ta skupina nalogo, barvne poskuse od najvišjih studencev Ljubljance pri Prezidu (prva stopnja), proti Travniku (druga stopnja) in dalje proti Ribniški dolini (tretja stopnja) sistematično nadaljevati in sicer na dveh strani, tako proti Krki kakor proti Ložu, Cirkniškemu jezeru, Planini in Vrhniku. Poleg tega se namerava raziskati podzemse jame v Ribniški in sosednih dolinah v zvezi s preiskavanji sekcijskega geologa

c. kr. geološkega državnega zavežnika, dr. Luka Waagen z Dunaja.

Deželna zadruga izdelovalcev sodavode na Kranjskem je imela letošnji redni občni zbor v četrtke dopoldne v gostilniških prostorih bivšega načelnika g. Gašperja Bolte na Rimski cesti, ki je ob enem častni član zadruge, katera mu je izročila tudi krasno diplomu. Zborovanje je otvoril načelnik zadruge g. Bolte Gašper s pozdravom na navzoče. — Udeležba je bila povoljna. — Iz obširnega dnevnega poročila, od katerega pa je odpadlo več točk, ki niso bile umestne, posnemamo sledeče: Odobrila sta se zapisnik lanskega občnega zbora, ki se je vršil 18. aprila v istem lokalni, in jako obširno in res skrbno in zelo detajlirano sestavljeno tajnikovo letno poročilo o poslovanju zadruge v minulem letu. Poročal je tajnik zadruge gosp. Budnar, kateremu so izrekli zborovalci zasluženo priznanje za njegovo delo, požrtvovalnost in vsestranski trud, ki ga je imel s številnimi zadrugnimi posli, ki so sloneli priznani skoro po večini vsi na njegovih ramah. — Odobril se je računski zaključek za minulo leto, ki izkazuje prebitka 865 K 14 v in 1226 K 44 v premoženja. Odobren je bil tudi proračun, ki izkazuje za tekoče leto 1883 kron 14 vin. stroškov in ravno toliko dohodkov. Doklada za l. 1913. je bila določena na 5 K. Pri volitvi, ki se je vršila precej dolgo, so bili končno, vzemi tudi ožjo volitev, izvoljeni sledeči zadrugni funkcionarji: Za predsednika g. Ivan Morč za podpredsednika g. Matevž Zalar, za odbornike gg. Engelmann, Kirchner, Pupis, Rogelj in Weinberger; za namestnike pa gg. Planinšek, Pirnat in Potnik. — Pri proračunu se je črtila nagrada načelnika v znesku 300 K — posebno iz vzroka, ker ima načelnik tajnika in tako pridno desno roko — in se je določilo, da določi eventualno nagrado načelniku naknadno drugi občni zbor. — Glede enotnih cen sodavičarskih izdelkov, o katerih se je sklepalo in sklenilo že lansko leto — kateri uspeh pa je baje g. bivši načelnik sam prepeljal — so zborovalci določili, da se vrše letos ponovno posebne seje, ki bodo o tem vprašanju odločale in bo njihov rezultat potem merodajen za vse zadrugne člane. Podudarjal pa se je pri tem, da se morajo glede enotnih cen predvsem zediti ljubljanski sodavičarji. — Glede izmenjavališč steklenic se je sklenilo, da se letošnji od gospodov sodavičarjev, ki so se s tem bavili, označeni in zahtevani stroški ne plačajo, ker nima zadruga v smislu tozadevnega sklepa tudi nikakih dohodkov, iz katerih bi se refundiralo pokritje teh zahtevkov. Izmenjavaliči niso dolžni dostavljati tujih steklenic lastnikom, marveč zadostuje, če jih o njihovem izgubljenem inventarju obveste, nakar lahko na poziv lastnika pošljejo steklenice njim na njihov račun. Predlog glede izdaje diplom in premij nad 25 let službojučim pomožnim delavcem ali pomočnikom se je odklonil začasno in pride na dnevni red prihodnjega občnega zbora. — S tem je bil dnevni red izčrpan in zborovanje zaključeno.

Vaditeljski zbor Litijsko-Smartinskega Sokola je sklenil radi dostojnega nastopa na Vsesokolskem zletu sledeče: Vaje vrše se od 21. aprila t. l. v naslednjem sporedu v večernih urah v telovadnici v Litiiji: Telovadci (na orodju) v ponedeljek, sredo, petek od 8. do 9., člani nastopajo samo pri prostih vajah iste dneve od 9. do 10., člani nastopivši v kroju vobče radi redovnih vaj ob petkih od 9. do pol 10., članice v prostih vajah v torek, četrtke in soboto od 8. do pol 10. Opozori se posebno, da člani v kroju brez izvežbanja v redovnih vajah pri zletu ne bodo smeli nastopiti. Kdor hoče nastopiti, mora z vežbanjem takoj pričeti, izgovor na poznejši čas se ne more in ne sme ozirati. Bratje in sestre! držite se strogo označenega reda, potem uspeh ne izostane.

Umetnost.

Slov. pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani priredi v soboto, dne 19. aprila 1913 v veliki dvorani Narodnega doma koncert. Iz prijaznosti sodelujejo: gđ. Ivanka Hrastova (sopran), g. Mirko Deželna (gosi), g. Anton Trost (klavir). Pevske točke izvajata oktet in mešani zbor »Ljubljanskega Zvona«. Pevovodja g. Zorko Plevelc. Spored: 1. a) F. Ferjančič: »Tone solnce, tone...«, b) E. Adamič: »Ko bi rosica bila...«, c) dr. A. Schwab: »Vasovalec?«, mešani zbori. 2. a) A. Dvořák: Humoreska, b) Z. Fibich: Pesem, c) B. Smetana: Iz domovine, gosli s klavirjem. 3. V. Mirke: »Katrice«, oktet. 4. a) P. I.

Čajkovski: Zapoj mi pesem, o mati, b) J. Pavčić: Pesem, (Bila bi ptičica...), c) A. Lajovic: Pesem o tkalcu, sopran s klavirjem. 5. a) dr. G. Ipavec: Lahko noč, b) dr. A. Schwab: Se ena, (koncertni kolo), mešana zbor. Začetek točno ob pol 9. zvečer. Vstopnina: Sedeži po 2 K, 1 K, 80 v, stojišča 40 v. Vstopnice se prodajajo v trafikih gđ. Jerice Dolenceve v Prešernovi ulici in pol ure pred začetkom koncerta pri Blagajni.

Telefonska in brzajavna poročila.

Vojna na Balkanu.

Mirovno vprašanje.

Petrograd, 18. aprila. Pogajanja zaradi mirovih preliminarij se prično danes pred Cataldžo. Glavno vprašanje tvori bolgarsko - turška meja na podlagi črte Midia - Enos. Pogajanja se vrše izključno med Bolgarsko in Turčijo. Desetdnevno premirje se bo podaljšalo, če bo to treba. Tudi Grška bo baje pod enakimi pogoji sklenila te dni premirje s Turčijo.

Sofija, 18. aprila. Tu upajo, da bo danes ali jutri tudi Srbija sprejela posredovanje velesil v mirovnem vprašanju. Do včeraj zvečer je došel sem samo odgovor Grške, ki ne vsebuje nikakršnih novih zahtev in tedaj sklepa miru ne bo zavlekel. Za danes pričakujejo tuči odgovor Srbije. Crna gora je na tozadevno vprašanje odgovorila, da velesile na Cetinju še niso izročile svoje note.

Premirje med Bolgari in Turki.

Carigrad, 18. aprila. Oficijozno se razglasa, da so bili pogoji premirja med Bolgarsko in Turčijo sklenjeni ustmeno. Premirje je bilo sklenjeno med otomansko in bolgarsko armado pod sledečimi pogoji:

1. Sovražnosti pri Cataldži in Bulairju mirujejo do 23. aprila.

2. Če bi se do tega časa mirovna pogajanja ne končala, se premirje sporazumno podaljša.

3. Obe stranki imenujeta komisijo, ki določi nevtralni pas med obema vojskama.

4. Če bi prišlo do obnove sovražnosti, si morata obe stranki to 48 ur prej nazniniti. 48urni rok teče od 8. zvečer na dan, ko je bilo premirje odpovedano. Med premirjem turška vojna mornarica ne bo ovirala provizije bolgarske armade med Sarasem in Črnim morjem.

London, 18. aprila. »Reuter« poroča da se je večerajšnja konferenca veleposlanikov bavila s stališčem, katero naj zavzamejo velesile napram trdovratnosti črnogorskega kralja in s finančnimi vprašanji, ki so s tem v zvezi. Konferenca ni prišla do sporazuma.

Baje se ponuja Črni gori posojilo 30 milijonov frankov, za katero posojilo garantirajo velesile. Podrobnosti o premirju med Bolgarsko in Turčijo niso znane. Diplomatični krogi so mnenja, da je bilo sklenjeno premirje na pritisk velesil, ki so se bale, da pride pred Cataldžo do dalekosežnih dogodkov. Premirje smatrajo velesile kot prvi korak do miru.

Carigrad, 18. aprila. Listi poročajo, da bosta poslali Srbija in Grška svoje odposlance pred Bulair, da se pridružijo premirju.

Sofija, 18. aprila. Tukajšnji politični krogi zatrjujejo, da bo preliminarni mir podpisan v bližnjih dneh, najbrže na bojišču, in da ga bodo podpisali turški in bolgarski vrhovni poveljniki.

Kralj Nikolaj ne odneha od Skadra.

Cetinje, 18. aprila. Kralj Nikolaj je naznanil tujim diplomatom, da bo nadaljeval obleganje Skadra. Včeraj je imel kralj važno posvetovanje z generaloma Vukotičem in Martinovičem.

London, 18. aprila. Iz Krfa poročajo, da je odplula angleška vojna ladja »Medea« proti severu, da se pridruži brodogju, ki blokira črnogorsko obalo.

Dunaj, 18. aprila. Transport srbskih čet izpred Skadra se še ni pričel, ker čakajo Srbi, da dosepejo pred Meduo in Drač grški transportni parniki, ki bi vzeli srbske vojake in vojni material na krov.

Dunaj, 18. aprila. »Politische Korrespondenz« poroča, da so belgradski merodajni krogi uverjeni, da se vrši v Črni gori preobrat od sedanjega intrinsigentnega mišljenja in da bo v kratkem Črna gora formalno resignirala na obleganje Skadra.

Mednarodna finančna komisija.

Dunaj, 18. aprila. Koncem tega ali začetkom prihodnjega meseca se naj sestane finančna komisija v Parizu, ki bo uredila finančna vprašanja, ki jih je treba rešiti vsled poloma evropske Turčije. Ob enem se bo bavila tudi z vprašanjem vojne odškodnine. Velesile, ki so vojno odškodnino izprva odklanjale, so sedaj pri-

pravljene popustiti. Upati je, da se bo vprašanje ugodno rešilo za balkanske države.

Laži o Balkanski zvezi.

Belgrad, 18. aprila. Povodom vesti nekaterih listov, da je prišlo za časa, ko so se mudili srbski zastopniki pri pogrebu kralja Jurja v Atenah, do posebnega dogovora med Srbijo in Grško, se iz merodajnih grških in srbskih krogov izjavlja, da imajo vse te vesti sanio tendenciozni namen, zasejati razdor med zavezniške in da se ni sklenil noben dogovor med Srbijo in Grško. Razmerje med Srbijo in Grško je bilo določeno že pred vojno.

Vest, da odpotuje te dni Stojan Novaković v Petrograd v posebni misiji, se proglašja za netočno.

Arnavti se zahvaljujejo Srbom.

Belgrad, 18. aprila. (Izvirno poročilo.) Arnavti iz Lume se zahvaljujejo srbskim oblastim zaradi stopanja srbske vojske ob času okupacije in po zaključitvi vojne. V svoji zahvali posebno naglašajo nepristranost vojakov in častnikov, ter izjavljajo, da hočejo ostati verni podaniki srbskega kralja.

Srbska vojaška predloga.

Belgrad, 18. aprila. Vojni minister je predložil državnemu svetu zakonsko predlogo, v kateri se določa službena doba na tri leta, aktivni častniki se oproste davka, rezervni častniki dobe za obleko letno 280 dinarjev in častniki, ki so med vojno izven reda avanzirali za majorje, morajo položiti poseben izpit, če hočejo postati podpolkovniki.

Spor med Bolgarsko in Srbom.

Belgrad, 18. aprila. Listi soglasno odobravajo večerajšnji članek »Samouprave«, ki da je enkrat povedala odkrito in utemeljeno besedo v bolgarsko - srbskem sporu.

Sofija, 18. aprila. Bolgarski listi replicirajo v ostrih člankih na večerajšnja izvajanja »Samouprave«. Včeraj se je sestal ministriški svet, ki se je posvetoval o dogovoru, ki naj izide v današnjem »Miru«. Sovinstični listi pravijo, da mora Bolgarska računati s Srbijo kot z novim sovražnikom. »Večerna pošta« označuje srbsko stališče kot grožnjo z vojno. Minister Takev je baje izjavil, če vztraja Srbija na svoji zahtevi po reviziji pogodbe, da grozi Bolgarski nova vojna. Ministriški predsednik Gešov bo najbrže danes odgovoril na razne interpelacije, ki se tičejo bolgarsko - srbskega razmerja.

Izpred Odrina.

Sofija, 18. aprila. Včeraj se je peljal tu skozi srbski general Stepanović s svojim štabom v Belgrad. Most čez reko Ardo je popravljen, danes se prične redni osebni promet v Odrin.

Šukri paši spomenik.

Carigrad, 18. aprila. Muzlimanske žene v Carigradu zbirajo denar za spomenik Šukri paši. Prestolonaslednik Jusuf Izedin mu bo podaril častno sabljo.

Sovrašstvo proti Mladoturkom.

Carigrad, 18. aprila. Sovrašstvo proti mladoturškemu komiteju se vedno bolj širi. Komite neizprošno zasleduje vse svoje nasprotnike. Ječe so prenapolnjene in policija z zvijačami leni osumljence. Častnike kličejo pod pretvezo službenih poslov v Carigrad, kjer jih nato orožništvo aretirajo. Pred par dnevi je dobil general Abuk paša povelje, da naj pošlje 17 vojakov v Carigrad. Abuk paša pa se je temu povelju uprl, češ, da rabi svoje vojake na bojišču in ne v ječi.

Izgube balkanskih zaveznikov.

Dunaj, 18. aprila. Listi poročajo iz Sofije, da so bile izgube Zaveznikov v vojni sledeče: Črna gora 6000 mož, Grška 11.000 mož, Srbska 22.000 mož in Bolgarska 80.000 mož.

Italijanski liberalci in klerikalci.

Gorica, 18. aprila. Italijanska klerikalna stranka je odklonila od italijanskih liberalcev ponudeni volilni kompromis.

Predloga o lokalnih železnicah.

Dunaj, 18. aprila. Vlada predloga o lokalnih železnicah, ki se v kratkem predložijo parlamentu, določa, da se imajo v tej predlogi omenjene železniške proge zgraditi v desetih letih in je za te proge proračunjen znesek 260 milijonov kron. Med projektiranimi železnicami se nahajata tudi progi Gorica - Cervinjan in Zader-Benkovac.

Izseljeniški zakon.

Dunaj, 18. aprila. Sedaj je predloženo poročilo poslanca Halbana glede novega izseljeniškega zakona. Poročilo najprej konstatira, da ima ta zakon, ki naj se sklene, namen, kontrolirati izseljevanje in varovati one, ki se hočejo izseliti. Zakonito se mora urediti posebno informiranje onih, ki se hočejo izseliti. Vlada naj zato izvoli strokovnega poročevalca, ki mora poročati o delavnih trgih. Te

informacije se morajo objaviti. Individualno informiranje je treba koncesijonirati. Napačno informiranje naj se kaznuje z globami do 1000 K, vedoma napačno pa z zaporom do 3 mesecev.

Fragmatična sankcija in češki narodni svet.

Praga, 18. aprila. Vlada je pozvala šolska vodstva, da naj razlože učencem pomen 200letnice pragmatične sankcije. Z ozirom na to je sklenil češki narodni svet državnopravno izjavo sledeče vsebine: Pragmatična sankcija, ki je bila leta 1720. predložena češkemu deželnemu zboru, ni kršila državnopravne samostojnosti posameznih dežel. Dežele češke kroge imajo tedaj dosti vzroka, da štejejo dneve oktobra 1720, med najvažnejše v češki zgodovini. Treba je tedaj praznovati 200letnico pragmatične sankcije, ob enem pa je treba tudi naglašati, kako izpremembe so morale pretrpeti pravice čeških dežel, zlasti v zadnjih 12. letih.

Gališka volilna reforma.

Lvov, 18. aprila. Subkomite volilne reforme je imel danes sejo. Dr. Leo je izjavil, da pogajanja vsled raznih dogodkov nimajo pomena. Seja je bila zaključena. Prihodnja seja se sporoči pisмено. Pogajanja je smatrati za enkrat zopet za razbita.

Krakov, 18. aprila. »Čas« poroča, da namerava namestnik Bobrzynski demisionirati. Govori se, da bo gališki deželni zbor razpuščen in da se bodo vršile nove volitve meseca junija.

Lvov, 18. aprila. Večina poljskih poslancev je mnenja, da se bodo pričela nova pogajanja.

Občinske volitve v Zagrebu.

Zagreb, 18. aprila. Včeraj so se tu, kakor je znano vršile, občinske volitve v I. volilnem razredu. Glasovnic je bilo oddanih 415. Izvoljeni so bili kandidati dosedanje večine v občinskem svetu in sicer dosedanji župan Janko Holjac s 324 glasovi, Anton Kontak s 312, Svetozar Mandić s 224, Josip Ratković z 256, dr. Siebenschein z 271, Slavoljub Sova z 234 in Benjamin Zeininger z 227 glasovi. Do ožje volitve pride med kandidatom L. Gerersdorferjem, ki je dobil 194 glasov in dr. Isc Kršnjavim, ki je dobil 134 glasov. — Ožjo volitev je povzročil dr. Kršnjavi s spretnimi manevri. Dal je namreč natisniti 1! kandidatskih list, na katerih so bili razni kandidati, samo on pa na vseh. Vrh tega je razvil zase veliko agitacijo. Vključ temu bo dr. Kršnjavi pri ožji volitvi propadel. Kandidati trgovcev in gostilničarjev so dobili po 120. kandidati hñnih posestnikov in pravašev pa po 60 do 63 glasov. Danes se vrše volitve v II. volilnem razredu. Ožja volitev med dr. Kršnjavim in Gerersdorferjem bo v torek 22. t. m.

Stavka na Reki.

Reka, 18. aprila. V mestu počiva delo. Dvainvajset parnikov leži v pristanišču, ki ne morejo niti vkrcati, niti izkrcati blago.

Kriza na Ogrskem.

Budimpešta, 18. aprila. V političnih krogih se vzdržuje vest, da namerava finančni minister Teleski odstopiti. Prorokuje se padeč celega Lukacevega kabineta. Vodstvo državne uprave na Ogrskem naj prevzame sedanji domobranski minister Hazay, ki bo dobil tudi veliko oblast, da reši ogrsko krizo.

Nov most čez Donavo.

Budimpešta, 18. aprila. Ogrska vlada je sklenila zgraditi leta 1914. nov most čez Donavo pri Novem Sadu. Most se bo zgradil na izrecno željo vojne uprave.

Sestanek vladarjev.

Pariz, 18. aprila. Francoski list zatrjujejo, da k poroki v hiši Hohenzollern ne bo prišel samo ruski car, marveč tudi angleški kralj, italijanska kraljevska dvojnica, Fran Ferdinand in posebno odposlanstvo francoske vlade. Razpravljalo se bo ob tej priliki posebno o orijentskem vprašanju.

Papež.

Rim, 18. aprila. Papežovo zdravstveno stanje je po oficijoznih zatrditvah neizpremenjeno. Jutranja temperatura je znašala baje 36°6'. Iz privatnih poročil pa je posneti, da je papež poklical snoci Mery del Vala, kateremu je diktilral svoj duhovni in politični testament. Po privatnih poročilih je papežovo zdravstveno stanje prej kot slej brezupno. Med kardinali je prišlo do ostrega spora, zlasti med Mery del Valom in kardinalom Orello, ki dolži Meryja, da prikrieva pravo papežovo zdravstveno stanje.

Zrakoplovstvo.

Kelmoraj, 18. aprila. Angleški zrakoplovec Hanel se je v spremstvu nekega časnika včeraj dvignil v Londonu, preletel Kanal in se spustil na zemljo v bližini Kelmorajna.

Mirna stalna stranka (3 osebe) 1382
solnčnato, lično 1382

Stanovanje

s 3 sobami, izven mesta v kaki villi ali majhni hiši za novembrov termin. Naslov pove upravništvo »Sl. Naroda«.

Dobrotvornostno društvo „Blagodat“ v Ljubljani sprejme več marljivih

nabiralcev članov

za mesto in dežele pod zelo ugodnimi pogoji. Ustne ali pa pismene ponudbe se sprejemajo v društveni pisarni

Mestni trg št. 13/l.

MODERCI

v vseh modernih oblikah, moderki, potrebščine za moderce

rokavice, parfumerija, nogavice, moderne vlasnice, broške, igle za klobuke, pajčolani, torbice itd. vse v največji izbiri

v modni trgovini za dame
: P. Magdić :
Ljubljana, nasproti gl. pošte.

1367 Pekovski pomočnik

ne čez 30 let star, pošten in soliden, se sprejme takoj v stalno delo. Plača po dogovoru. Cenjene ponudbe na **I. Klemenčič, prva parna pekarna v Mokronogu.**

Majhno posestvo

pol ure od Ljubljane, v lepem kraju, se odda takoj v najem. Najemnik tudi lahko izvršuje gostilničarsko obrt, ker je koncesija pri hiši. Pisma sprejema iz prijaznosti upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Sprejme se 1397 Šivilja

Stari trg št. 24. I. nadstropje.

Trgovski vajenec

iz poštene rodbine 1392
se takoj sprejme.

Prednost imajo tisti, kateri so dovršili nekaj razred. v srednje ali meščanske šole.
Franc Lapajne, Idrija.

Lepo stanovanje

obstoječe iz dveh sob in kuhinje se odda za majnik.

Odda se tudi 1368
trgovski lokal

vhod skozi vežo, pripraven za skladišče ali mlekarno. — Natančneje pri Fr. Igljuču, trgovina s papirjem, Ljubljana, Mestni trg št. 11.

1368 Lokal za trgovino

v Ljubljani, v najboljši legi za nadrobno prodajo, išče dunajska tvorniška firma. — Pismene ponudbe z narisom in ceno pod „Spezialist 500 W. Z. 8695“ na Rudolfa Mosse na Dunaju I., Seilerstätte 2. 1356

Stanovanje

obstoječe iz 4 sob, na lepem prostoru se odda za avgust. 1323
Naslov pove upravništvo »Sl. Naroda«.

Pasmena perutnina in nje jajca za valjenje.

Cochin-China, Brahma, Langshan, Orpington rumene in bele, Plymouth Roks, Rhode Island, Houdan, prtilikavke itd. Cena plemena (1 petelin, 2 kokoši) K 50.—, eno jajce za valjenje 80 v. Peking, Aylesbury in Bisamenton plemena 45—60 K eno jajce za valjenje 100 do 150 vin. Brončasti in virginski snežnobeli purani, plemena K 60.—, eno jajce za valjenje 150 vin. Emdenske orjaške gosi plemena K 75.—, eno jajce za valjenje K 2.—. Lovni fazani (angleški) plemena K 35.—, eno jajce za valjenje K 1.—. Dalje velika zaloga igličevja in sicer: smreke, beli, črni Weymoutov borovec, mecesen tid. 30—300 cm vis. komad 25—300 vin. **Plotne rastline:** akacije, gledičije (kristusov trn) 1—4 l. sadike za 1000 komadov 12—55 kron. Akacije in hrastova (Stieleiche) drevesca 250—400 cm vis. 1000 kom. 65—100 K, sadno drevje, lepotni grmi, lepotna in drevedna drevesa, vrtnice itd. Glavni cenovnik zastoj. **Grofa Žige Batthyanyja graščinska uprava Csendlak pri Radgoni.** 1209

Gostom, ki dohajajo v Trst, 1351 se priporoča

hotel Hinko Kosič

Trst, ulica Carradori št. 15, 5 minut oddaljen od južnega kolodvora.
Restavracija
ulica Carradori 18 (vogal ulice Ghega).

Slamnike

moderno nakitene, oblike, kakor vse potrebščine za modiste prodaja najceneje

M. Horvat

Ljubljana, Stari trg 21.
Popravila točna in cena.

Radi prevelike zaloge blaga 20% popusta na vse pomladne najnovejše damske kostume, krila, bluze kakor tudi obleke in površnike za gospode in dečke najmodernejšega kroja. — Postrežba točna in solidna.

Angleško skladišče oblek
O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5.

Priporoča se

ANTON ŠARC

trgovina s perilom, pralnica in likalnica

Ljubljana, Selenburgova ulica 5.

Naznanilo prodaje.

Podpisani upravitelj konkurznega sklada Ignaca Firm, bivšega trgovca v St. Jurju ob Taboru, naznanja, da se bode vršila

dne 28. aprila t. l. ob 10. dop. v Kaplji pri Vranskem počenski, prodaja v konkurzni sklad spadajočega

manufakturnega in špecerijskega blaga

ki se nahaja v bivših prodajalnah v Kaplji in v St. Jurju ob Taboru.

Blago se bode prodalo, in sicer zaloga v Kaplji zase v celoti, zaloga v St. Jurju ob Taboru pa tudi zase v celoti, kakor leži in stoji, brez jamstva konkurznega sklada za kakovost in količino blaga, ponudbenim potom najboljšemu ponudniku.

Ustmene ponudbe sprejemal bode navedeni dan oskrbnik konkurzn. sklada. Vsaj eno tretjino kupne cene mora kupec plačati takoj, ko se mu naznani, da je njegova ponudba sprejeta, ostanek kupnine pa se ima plačati najdalje do 3. maja 1913, do katerega dne mora kupec tudi blago prevzeti. Ako ne plača kupec pravočasno ostale kupnine, zapade v prid konkurznega sklada od kupca že plačani delež kupnine.

Blago, ki se nahaja v bivši prodajalni v Kaplji, je cenjeno na K 4864-97, blago pa, ki se nahaja v bivši prodajalni v St. Jurju ob Taboru na K 930-80.

Inventurni in cenilni zapisnik v prepisu je na vpogled pri upravitelju konkurznega sklada, kateri slednji daje vsa natančnejša pojasnila prej, kot tudi na dan prodaje.

Vransko, dne 16. aprila 1913.

Mihael Jezovšek,

c. kr. notar kot upravitelj konkurznega sklada.

Glavna zaloga: Mihael Kastner v Ljubljani.

Najlepša birmanska darila!

Bogata zaloga pravih švicarskih ur, verižic, uhanov, zapestnic itd. Ne kupujte ničesar prej, predno si ne ogledate moje zalogo.

Za birmo zelo znižane cene!

Nikelnasta moška ura z verižico K 4-40
Srebrne moška ura z verižico . . . K 9-60
Srebrna damska ura z verižico . . . K 9-40
14 kar. zlata damska ura K 22—
14 kar. zlata moška ura K 43—

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Šolska zgradba.

Za zgradbo novega šolskega poslopja na Golem pri Ljubljani, se bodo oddala potom pismene ponudbene obravnave

vsa dela potrebna za zgradbo šolskega poslopja.

Pismene, vsa dela obsegajoče ponudbe, v katerih je navesti posamezne enotne cene in na njih podlagi proračunjene skupne zneske v številkah in besedah, je vložiti postavno kolkovane v zapečatenih zavitkih krajnemu šolskemu svetu na Golem (nad Igom)

do 1. maja t. l.

V ponudbi treba izjaviti, da so ponudniku znani predpisi in zakonite določbe.

Načrti, proračuni, splošni in posebni stavbni pogoji so na razpolago pri predsedniku krajnega šolskega sveta na Golem in se morejo dobiti tam tudi navadni pripomočki.

Stavbni odbor, ozir. krajni šolski svet na Golem si pridrži pravico izbrati ponudnika negledu na višino cene.

Krajni šolski svet na Golem pri Ljubljani,
dne 14. aprila 1913.

Avstr. amerikan. :: zaloga čevljev :: Prešernova ul. 52.

12⁵⁰

16⁵⁰

Naši čevlji po kakovosti, :: priležnosti in eleganci :: prekosse vsako konkurenco.

Zaloga slovitih „PALMA“ gumijevih podpetnikov.

